

Over dit boek

Dit is een digitale kopie van een boek dat al generaties lang op bibliotheekplanken heeft gestaan, maar nu zorgvuldig is gescand door Google. Dat doen we omdat we alle boeken ter wereld online beschikbaar willen maken.

Dit boek is zo oud dat het auteursrecht erop is verlopen, zodat het boek nu deel uitmaakt van het publieke domein. Een boek dat tot het publieke domein behoort, is een boek dat nooit onder het auteursrecht is gevallen, of waarvan de wettelijke auteursrechttermijn is verlopen. Het kan per land verschillen of een boek tot het publieke domein behoort. Boeken in het publieke domein zijn een stem uit het verleden. Ze vormen een bron van geschiedenis, cultuur en kennis die anders moeilijk te verkrijgen zou zijn.

Aantekeningen, opmerkingen en andere kanttekeningen die in het origineel stonden, worden weergegeven in dit bestand, als herinnering aan de lange reis die het boek heeft gemaakt van uitgever naar bibliotheek, en uiteindelijk naar u.

Richtlijnen voor gebruik

Google werkt samen met bibliotheken om materiaal uit het publieke domein te digitaliseren, zodat het voor iedereen beschikbaar wordt. Boeken uit het publieke domein behoren toe aan het publiek; wij bewaren ze alleen. Dit is echter een kostbaar proces. Om deze dienst te kunnen blijven leveren, hebben we maatregelen genomen om misbruik door commerciële partijen te voorkomen, zoals het plaatsen van technische beperkingen op automatisch zoeken.

Verder vragen we u het volgende:

- + *Gebruik de bestanden alleen voor niet-commerciële doeleinden* We hebben Zoeken naar boeken met Google ontworpen voor gebruik door individuen. We vragen u deze bestanden alleen te gebruiken voor persoonlijke en niet-commerciële doeleinden.
- + *Voer geen geautomatiseerde zoekopdrachten uit* Stuur geen geautomatiseerde zoekopdrachten naar het systeem van Google. Als u onderzoek doet naar computervertalingen, optische tekenherkenning of andere wetenschapsgebieden waarbij u toegang nodig heeft tot grote hoeveelheden tekst, kunt u contact met ons opnemen. We raden u aan hiervoor materiaal uit het publieke domein te gebruiken, en kunnen u misschien hiermee van dienst zijn.
- + *Laat de eigendomsverklaring staan* Het “watermerk” van Google dat u onder aan elk bestand ziet, dient om mensen informatie over het project te geven, en ze te helpen extra materiaal te vinden met Zoeken naar boeken met Google. Verwijder dit watermerk niet.
- + *Houd u aan de wet* Wat u ook doet, houd er rekening mee dat u er zelf verantwoordelijk voor bent dat alles wat u doet legaal is. U kunt er niet van uitgaan dat wanneer een werk beschikbaar lijkt te zijn voor het publieke domein in de Verenigde Staten, het ook publiek domein is voor gebruikers in andere landen. Of er nog auteursrecht op een boek rust, verschilt per land. We kunnen u niet vertellen wat u in uw geval met een bepaald boek mag doen. Neem niet zomaar aan dat u een boek overal ter wereld op allerlei manieren kunt gebruiken, wanneer het eenmaal in Zoeken naar boeken met Google staat. De wettelijke aansprakelijkheid voor auteursrechten is behoorlijk streng.

Informatie over Zoeken naar boeken met Google

Het doel van Google is om alle informatie wereldwijd toegankelijk en bruikbaar te maken. Zoeken naar boeken met Google helpt lezers boeken uit allerlei landen te ontdekken, en helpt auteurs en uitgevers om een nieuw leespubliek te bereiken. U kunt de volledige tekst van dit boek doorzoeken op het web via <http://books.google.com>

652

K

41

56

Jan. 713.

3

ENGELSCHEN GRAMMATICA, INHOUDENDE

Waerachtige ende lichte Onderwyfingen om in
korten tyd de selve Taele te leeren.

V E R C I E R T

Met de Grondt-Regels, om natuerlijck te Prononciëren, Spreken ende volmaecktelijck te Schryven; ende oock eenige curieuse profytige en vermaekelijcke Dialogen.

G E T R O C K E N

Uyt den dobbelen GRAMMATICA van
d'Heeren MAUGER, FESTEAU,
ende BOYER,
T A E L - M E E S T E R S.

Men vintse te Coopen tot GHENDT,

By } MICHEL DE GOESIN, recht over den Raedt, in
de Druckerye van't groen Cruys,
E N
} JAN MEYER, woonende op d'Hoogpoorte in't
gekroont Sweirdt.

KONINKL.
BIBLIOTHEEK
TE SHAGE.

A E N D E
B O R G E R S
E N D E
I N G E S E T E N E
D E R S T A D T
G H E N D T.

El te recht hebben de bequaemste Geesten hun verstandt en tydt geoeffent in't op-stellen van Woorden-boeken, en Voor-beelden van alle Talen meest in swanck, om die volmaektelijck binnen elcks Landt-palen te leeren; aenmerckt zulcks ten hoogsten nut en noodig was, dewyle 't selve moet aenmerckt worden, als den Grondt-steen daer op gebouwt zyn den Handel, en Vriendelijck Bondt-genoontschap, soo met onse Nagebueren, als andere uytheemsche Volckeren verschillende in Tael en Letters. Wy souden sonder de loffelijcke Taelkundige onderrichtingen, met soo veel aerbeyt opgestelt, in eene gedurende duystere verwarringe onse dagen slyten, en allen handel-dryf met de gonne, andere dan onse Moeder-tael gebruyckende, plotselijck moeten te niet gaen.

De Verbonden en Vriendtschap , by geduersaeme vernieuwinghe , tuslchen Onse Doorluchtige Koninginne , met het Machtig Groot Brittaniſche Ryck , ſoo ſtiptelijk bepaelt zynde , dat de Krygs-macht en Volkeren als maer Een geworden zyn , en waer door wy als Vrienden eenen Ommegank daegelycks noodig hebben ; als mede de liefde tot onſe Landt-saeten onkundig in de Engelsche Tael , heeft ons aengeport om dit hoognoodig en gesuyvert Werckjen in't ligt te geven : zyn aenprysinge is onnoodig , dewyl het behelst menigvuldige Grondt-woorden , Regels , en t' Samenspraeken , om byna ſonder eenigen aerbeyt de Engelsche Tael op eenen korten tydt te leeren , als in ſigh begrypende het Mergh van die Tael , nu voor elck een ſoo noodig. Gebruyckt desen Onſen overnutten Aerbeyt , en gy zult geſwint daer het nutſte Voordeel uyt genieten ; ontfangt het in danck , en Gy ſult ons verplichten , om naerder onderrichtingen ontrent deſe Tael op te stellen , die U.L. de volmaecktheyt dier Tael met weynigh aerbeyt en gemack zullen leeren.

ENGELSCHEN GRAMMATICA, O F T E UYTS P R A E C K E VAN D E ENGELSCHE LETTERS.

De Engelsche bedienen han van ses-en-twintig Letters, de welcke zyn

*A, b, c, d, e, f, g, h, i, j, k, l, m, n, o, p;
q, r, s, t, u, v, w, x, y, z.*

*De Letters bestaan in VOCALEN en CONSONANTEN.
Daer zyn ses Vocalen.*

A, e, i, o, u, y.

Alle de andere Letters worden genaemt CONSONANTEN.

Men prononcieert de selue alsoo

*Ai, bi, ci, di, i, ef, dgi, aitch, ei, kai, el, aime, aine, o,
pi, quiou, er, es, ti, you, double you, ex, ouei, zed.*

 Aedemael de Spelling en uytspraeck der Engelschen soo seer veel verschilt van de onse; soo heeft het my niet ondienstig geschenen, om in't kort eenige onderrechtingen daer van te geven; al-hoe-wel ik egter bekennen moet, dat'er verscheyde klanken zyn die men onmogelijk door een beschryvinge volmaectelijck kan uytdrucken; doch ick sal daer in soo naer kommen als't my mogelijck is. 't Waer ondertusschen te wenschen, dat de Engelschen selue sig eens soodanig bevlytigden om hunne Spelling te beschryven, en de overollige letters te verbaatmen;

B

als de Fransche en Hollanders hebben gedaen; doch 't schynt wel, dat sy den dienst, die daer in soude steken, noch soo seer niet hebben aengemerkt, als de saeck wel vereyschte. Niet te min moet men bekennen, dat sy niet gantschelijck in dit stuck hebben ledig gelstaen; want in't lesen van oude Boecken vint men noch metckelijck meer overtollige Letteren, als in de gene die hedendaegs gedruckt worden, gelijck blijckt in de woorden *Goe*, *Childe*, *Minde*, *Righteousnesse*, *Moneth*, &c. die men nu ter tijdt spelt. *Go*, *Child*, *Mind*, *Righteousness*, *Month*. Soo schrijft men nu oock al veel *Burden*, *Murder*, *Fadom*, in plaets van *Burthen*, *Murther*, *Fatbom*; desgelyckx *Complete*, *Extreme*, *Supreme* voor *Compleat*, *Extream*, *Supream*, en *Hony*, *Mony*, *Pedy*, *Chance*, *Gard*, &c. in plaets van *Honey*, *Money*, *Penny*, *Chaunce*, *Guard*. 't Verdobbel der Medeklinckers aan 'teynde, is oock tegenwoordig soo veel niet in't gebruycck als voor delen; want men siet al dickwils, *Pen*, *War*, &c. in plaets van *Penn*, *Warr*; hoe-wel echter verscheydene onder de Engelschen het laetste beter oordeeten. Soo siet men nu oock al veel *Easy*, *Jealousy*, &c. in plaets van *Easie*, *Jealousie*; *Spite* in plaets van *Spight* en *Roll* in plaets van *Rowl*. Sommige beginnen oock *Cloke*, *Smoke Sope*, in plaets van *Cloak*, *Smoak*, *Soap* te spellen: maer 't wil even-wel noch niet recht door, maer *Thô* in plaets van *Though* begint al vry gemeen te worden. Doch 'tkomt aan Vremdelingen gewillig misellyck voor, als sy hooren dat de uytspraeck soo uytsteekent veel van de Spelling verschilt, dat het bynae geen over-een-komst en heeft, gelyck als *Henketsjer* voor *Handkerchief*; *Sursjon* voor *Chirurgeon*; *Fleem* voor *Phlegm*; *Piepel* voor *People*; *Vittels* voor *Victuals*; *Hussif* voor *Housewife*; en *Sennyt* voor *Sevennight*. Maer dewyl dit wat in't gros geseydt is, soo sal ick liever letter voor letter eens doorloopen en beginnen met de

A.

A Dese Letter wort by de Engelschen genomen *Æ*, en by de Franschen *Ai*, en heeft veetyds de klanck

ENGELSCHEN GRAMMATICA.

4

van't gebleet der Schaepen, zynde dit de selfde klanck die men hoort in de Nederduytsche woorden. *Wae-reldt*, *Paerdt*, *Kaers*, *Swaerdt*, &c. gelyck als *Age*, *grace*, *name*, *place*, *fable*, *create*, &c. leest *edsj*, *græs*, *næm*, *plæs*, *fæbel*, *creæt*. Echter wordt sy in sommige woorden by-naer als in't Hollandtsch uytgesproken, gelyck *Man*, *animal*, *bastard*, *singular*, *particular*, *mutual*, *altar*, *was*, *water*, *dåmnable*, (in welck woorden de leste a schier niet gehoort wordt) *apply*, *arrest*, *assjt*, &c. In sommige woorden wordtse als *aa* uytgesproken, gelijck als *Aal*, *aalso*, *baald*, *faals*, *haalter*, *quaarter*, *waar*. Men vindt oock woorden daerse soo kort wort uytgesproken, dat men'er geen andere klanck van hoordt dan die van een flauwe *E*, gelijck als *Mirracle*, *courage*, *dåmnable*, *spectacle*, leest *Mirrekel*, *korradsj*, *dåmnebel*, *spéktekel*. En in sommige woorden wordtse niet gehoort, als *Bread*, *dealt*, *earth*, *head*, leest *Bred*, *delt*, *ertb*, *bed*; doch to *Read*, *lesen*, spreeckt men by nae uyt, *Ried*, en *Read*, *geleezen*, spreeckt men uyt *Red*.

Hier sult gy sien eenige Exempelen.

Grace		Gracie,	Gratia.
Place		Plaice,	Plaetse.
Tabel		Taible,	Tafel.
Have		Haiwe,	Hebben.
Plungue	Leest	Plaigue,	Peste.
James		Faimes,	Jacobus.
Pale		Paile,	Staek.
Lame		Laime,	Kreupel.
Shame		Chaime,	Schaemte.

A voor *l*, *r*, *u*, en *w*, prononceert men gelijck in't Frans in de selve Syllabe, ende seer lang, by Exempel: *Fall*, *call*, *shall*, *withall*, *vassal*, *salt*, *malt*, *far*, *hard*, *calm*, *cause*, *awl*, *claw*, *rew*.

A en wort niet geprononceert achter *e*, by exempl:

Leest	Meat, Vleesch,	Met.
Bread, Broodt, Bred.	Meal, Meel,	Mele.
Death, de Doodt, Deth.	Ready, Gereedt,	Redy.
Dead, Doodt, Ded.	Leave, Verlof,	Leve.

Uytgenomen dese voorts-komende Woorden.

Généalogie, Béatitude, Créator, Crégation, Réal, Théater.

AE. Is niet gebruycelijck als iu eygene naeinen, of woorden van't Latyn afkomende, gelijck *Hénas*, *equator*, *aetherial*, *aërial*, en wordt uytgesproken als *E* by ons.

AI. Heeft mede ontrent de selfde klanck als't gebleet der Schaepen, als *Aid*, *ail*, *aim*, *airy*, *brains*, *chain*, *dairy*, *despair*, *fair*, *bail*, *plain*, *repair*, *stain*, leest, *Æid*, *æil*, *aim*, *braëns*, *tʃeɪn*, *dæiry*, *despær*, *fær*, *bæil*, *plein*, *repær*, *steɪn*: dog 't woordt *Raisins*, spreektenmen uyt *reizins*; hier van zijn oock uytgesondert de woorden, *Certain*, *fountain*, *mountain*, *villain*, leest *Serten*, *founten*, *mounten*, *villen*.

A achter *o*, en word ook niet geprononceert. Exemp.
A Coach, een *Carrosse*. **A Boar**, een *Beerswijn*.
An Oak, een *Eycke Boom*. Choak, *Verworgen*.
 Approach, *Toegangh*.

AU. Wordt by naer uytgesproken, als AA gelijk *Aunt*, *daunt*, *August*, leest ontrent *Aant*, *daant*, *Aagust*.

AW. Klinckt oock als AA, gelijck *Aw*, *Awl*, *bawd*, *law*, leest by na *Aa*, *aal*, *baad*, *baal*, *laa*.

AY. Heeft het selfde ghelydt als AI. Gelyck *Day*, *may*, *stay*, *way*, leest *Dæi*, *mæi*, *stei*, *wæi*.

B.

B. Wordt uytgesproken als by ons, uytgeseyt in de woorden, *Debt*, *debtor*, *indebted*, daer sy niet genoemt, maer de klanck der t verdubbelt wordt; want men segt *Dett*, *dettor*, *indetted*. Oock wordtse by nae niet gehoordt in de woorden, *Climb*, *comb*, *doubt*, *dumb*, *limb*, *subtil*, *tomb*, *womb*, leest ontrent *Tlym*, *koom*, *dout*, *dom*, *lim*, *suttel*, *toem*, *woem*.

C.

C. Staende voor *e* of *i*, wordt uytgesproken als *C*, en voor *a*, *o*, en *u*, als een *K*; ook spreekt menſe uyt als een *K*, wanneer sy een Syllaeb eyndigt, gelijck als *Accoast*, *occur*, *victory*, leeft *akkoost*, *okkar*, *vikteri*; maer *Access*, *accident*, leeft *Akſes*, *ákſident*.

CH. Heeft een klanck die ons ongewoon is, en men niet beter als door dese letteren *TSJ*, eens galms uytgesproken, aen onſe Landt-lieden kan verbeeldēn, en wordt gehoort in de woorden, *Chamber*, *charter*, *cherry*, *child*, *choice*, *chosen*, *chuse*, leeft *Tſjamber*, *tſjarter*, *tſjerri*, *tſyld*, *tſuys*, *tſojen*, *tſnuus*. Als oock in *Arch*, *Archbishop*, *bench*, *each*, *breach*, *broach*, *rich*, *clinch*, *much*, *sueh*, *which*, *church*: leeft *Aartsi*, *Aartsj-bisjop*, *bentsj*, *eetsj*, *breetsj*, *brootsj*, *ritsj*, *klintsj*, *mutsj*, *sutsj*, *whitsj*, *tsjurtsj*. In sommige woorden wordt'er een *t* bygevoegt, ſonner dat men echter eenige ſonderlinge verandering in de uytſpraeck verneemt; gelijck in *Catch*, *fetch*, *ditch*, *kitchin*, *notch*: leeft *Katsj*, *fetsj*: *ditsj*, *kitsjin*, *notji*. Maer 't woordt *Anchor*, wordt uytgesproken *anker*; en de woorden *Antioch*, *Archangel*, *character*, *eunuch*, *Christ*, *Christian*, *chrénicle*, worden uytgesproken *Antiok*, *Arkangel*, *karakter*, *eunuk*, *Kryft*, *Kristian*, *krónnikel*: en voor *Schism*, leeft *sjism*.

CL. Wordt ſchier uytgesproken als *TL*. gelijck *Clause*, *cloſe*, *clever*, *clear*, *clock*, *clout*: leeft by mae *Tlaas*, *tloos*, *tlifver*, *tlok*, *tlout*.

D.

D. Wordt uytgesproken als by ons.

E.

E. Achter een woordt komende wordt uytgesproken: als *Care*, *face*, *make*, *pale*, *extreme*, *hence*, *close*, *tore*, *done*, *house*, *mice*, *life*, *bire*, *use*, *málice*, *justice*: leeft

leest *Kær*, *fæs*, *mæk*, *pæl*, *extreem*, *bœus*, *tloos*, *løf*, *dɒn*, *bous*, *mys*, *lyf*, *byr*, *nus*, *mallis*, *djustis*. Hier van zijn uytgesondert de woorden *Jesse*, *Manasse*, *Epitome*, *Fhebet*, *Penelope*, *Jubile*. Oock wordt-se dickwils in't midden van een woordt verswegen, als in *Safety*, *timely*, *windenes*, *times*: leest *Sæfti*, *tymli*, *wydnes*, *tyms*. Niet te min staet aen te mercken dat de Syllaeb, gaende voor een *E* die men verswijgt, daer door verlengt wordt, als blijckt in *Dame* een *Vrauw*, en *Dam* een *Dam*, *to Gape* Gaepen, en gap een opening of gat, *Mile* een *Mijl*, *Mil* een Meulen, *Tune* een Toon of galm, en *Tun* een Ton, *Wine* Wijn, en *to Win*, Winnen; leest derhalven, *Dæm*, *gæp*, *myl*, *tuun*, *wyn*.

In sommige woorden wordt-se in de uytspreeck verplaetst, als *Acre*, *sepulchre*, *fickle*, *fire*: leest *Æker*, *sepulker*, *fikkel*, *fyer*.

In verscheyde woorden klinck-se als *I*; gelijck *Be*, *be*, *sbe*, *me*, *we*, *even*, *evening*, *evil*, *here*: leest *Bi*, *bi*, *sii*, *mi*, *wi*, *iven*, *ivening*, *ifwel*, *bier*. In andere klinck-se weer heel sterck als *E*, gelijck *Smell*, *felt*, *detér*, *refér*; en in veele woorden wordt-se verbetert, als *Moved*, *loved*, *destroyed*, *disposed*, *denied*, die men veel tijdts uytspreeckt, *Moev'd*, *lov'd*, *destroy'd*, *dispoos'd*, *deny'd*. Oock klinck-se in sommige woorden als *U* gelijk *Few*, *new*, *fewet*; leest *Fuuw*, *nuuw*, *suwet*.

EA. Wordt uytgesproken als *EE*, gelijck *Bear*, *clean*, *conceal*, *speak*: leest *Beer*, *tleen*, *konceel*, *speek*, &c. Echter worden eenige woorden daer van uytgesondert, gelijck *Breath*, *death*, *cleanse*, *feather*, *head*, *heaven*, *leather*, *meadow*, *measure*, *ready*, *realm*: leest *Breth*, *deth*, *tlent*, *fether*, *bed*, *befven*, *lether*, *meddow*, *meszuur*, *reddi*, *relm*. Maer *Clear*, *dear*, *near*, *appear*, spreeckt men by-nae uyt, *Tlier*, *dier*, *nier*, *ap-pier*. En *Beauty* spreeckt men schier uyt *buuwti*.

EE. Wordt geprononceert gelijck een *i* lang: by exemplel

To See, *Sien*.

To Bleed, *Bloeden*.

To Feed, *Voeden*.

Need, *van Nooden*.

ENGELSCHEN GRAMMATICA.

7

A Queen, <i>Coninginne.</i>	The Feet, <i>de Voeten,</i>
To Keep, <i>Bewaeren.</i>	A Fleet, <i>eene Vloote.</i>
To Sleep, <i>Slaepen.</i>	A Street, <i>een Straete.</i>
EI. Wordt uytgesproken by nae als <i>Æ</i> , als in <i>Leisure, weight, streight:</i> leest <i>Læsuar, wet, stræt.</i>	
E voor <i>m</i> , ende <i>n</i> , wordt geprononceert gelijck in het Latijn, by Exempel.	
Men, <i>Menschen of Mannen.</i>	To Send, <i>Senden.</i>
Ten, <i>Thien.</i>	To Repent, <i>Beraww hebben.</i>
The, <i>Dan of Toen.</i>	Offence, <i>Misdaedt.</i>
When, <i>van Waer.</i>	Pretence, <i>Schyn Dekmantel.</i>
French, <i>Fransch</i>	Length, <i>Lanckte.</i>
To Lend, <i>Leenen.</i>	Strength, <i>Sterckte of Krægt.</i>
EW. Wordt uytgesproken als <i>UW</i> , gelijck blijkt in de woorden <i>Brew, few, new:</i> leest <i>bruuw, fnuw, nuuw.</i>	

F.

F. Wordt uytgesproken als by ons:

G.

G voor <i>à, ò</i> ende <i>ü</i> , wordt geprononceert gelijk in't Frans.	
Gain, <i>Gewin</i> oft profijt.	To Go, <i>Gaen.</i>
Game, <i>het Spel.</i>	Gold, <i>Goudt.</i>
Garden, <i>Hof</i> oft <i>Tayn.</i>	Gum, <i>Gomme.</i>
God, <i>Godt.</i>	Gun, <i>een Roer of Canon.</i>

G voor <i>e</i> ende <i>i</i> , wordt geprononceert gelijk of dat'er een <i>a</i> voor waer, by Exempel.	
Gentleman, <i>Edelman.</i>	Gibbet, <i>de Galge.</i>
German, <i>Hoogduytschér.</i>	Giber, <i>Spreeuw of Spot-vogel.</i>
Giant, <i>de Reus.</i>	Ginger, <i>Gember.</i>

Dese naervolgende woorden uytgenomen, alwaer men de G seer hart prononceert, Exempel.	
Geese, <i>Gansen.</i>	Congres, <i>By-een-komst.</i>
Gelding, <i>een uyt Hongaryén.</i>	A Dagger, <i>een Rappier.</i>
To Guess, <i>Gissen of Raeden.</i>	To Beget, <i>Teelen, Genereren.</i>
To Get, <i>Krygen of bekomen.</i>	A Druggist, <i>een Drogist.</i>
A Gift, <i>een Gift of geschenck.</i>	A Finger, <i>een Vinger.</i>
Giddy, <i>Verdooft.</i>	To Forget, <i>Vergeten.</i>
To Give, <i>Geven.</i>	Hanger, <i>krom Hauwertjen.</i>
A Girtle, <i>een Cintare.</i>	Hunger, <i>den Honger.</i>
A Girl, <i>een Meyshen.</i>	Stronger, <i>Strecker.</i>

GL. Wordt schier uytgesproken als *DL.* als *Glad*, *glaas*, *glean*, *glister*, *ghib*, *glory*, *glove*, *glue*: leest by nae *Dlad*, *dlaas*, *deleen*, *dlister*, *dlib*, *dlary*, *dlöf*, *dluuw*.
GN. Klinckt by nae als *DN.* gelijck in *Gnaw*, *gnash*, *gnat*: leest ontrent *Dnaa*, *dnasj*, *dnat*.

H.

H. Die by de Engelsche *Aitch* wordt genoemt, heeft altijdt de selve klanck als by ons; nochtans wordt-se in de woorden *Heir* en *Hour* niet, en in't woordt *Honest* weynig gehoort. Van *CH.* en *GH.* is op fijn plaets gesproken. *PH.* wordt uytgesproken als een *F*. *RH.* wordt met een geblaes uytgesproken, *Rbeam*. *WH.* wordt oock met een geblaes uytgesproken, als *Wbistle*.

I.

I. Prononceert *ai* voor een simpel Consonant gevuld van een *e*, by Exempel.
 To Admire, *Verwonderen*. Pride, *Hooveerdigheyt*.
 Crime, *Misdaet* of *schuldt*. To Rise, *Oprysen* of *opstaen*.
 Desire, *Begeerte* of *wensch*. To Smile, *Toelaccben*.
 Fine, *Fijn*, *fray*, *schoon*. Time, *den tijdt*.
 Life, *het Leven*. Tribe, *Stam* ofte *Geflachte*.
 Price, *prys* ofte *waerdy*. Twice, *Twee-mael*.

I voor *n* in't midden van't woordt, prononceert men gelijck een *e*, by Exempel.
 To Drink, *Drincken*. Prince, *Prins* ofte *Vorst*.
 Flat, *Key* ofte *Vier-steen*. Printer, *Drucker*.
 An Inch, *een duym breedt*. Stink, *de Stank*.

Men moet uytneemen de woorden daer de *n* gevuld van een *d*, want daer wort de *i* geprononceert gelijck *ei*, Exempel.

To Blind, *Blinden*. Kind, *Vriendelijck*.
 To Find, *vinden*, *bewinden*, Mind, *Sin* ofte *Meening*.

I gevuld van dese dry Letters *ght* prononceert men gelijck *oi*, ende *gh* laet men achter, by Exemp.
 Fight, *Geschaet* ofte *Stryjt*. Night, *de Nacht* ofte *Avend*.
 Knight, *Ridder*. Sight, *der Gefrin*. I. ge-

I. gevolgt van dese dry Letters *tch* wordt geprononeert gelijck in het Fransch, by exemplē.

A Dight, eenen Gracht. Pigh, Peek. Witch Tooveressa.

U! wordt geprononeert gelijck *u* in dese woorden.

Suit, fruit; bruise, juice, sultor, saltale.

J

J Consonant spreken de Engelschen even eens uyt als zy de G voor een E oft I uytspreken, te weten als DSJ: gelijck *Jack, jaw, jest, jew, jig, join, leest Djak, djaa, djest, djuuw, djuyn*.

K

K wort uytgesproken als by ons; doch wanneer der een N nae volgt, soo te seggen, niet gehoort maer schier als een T uytgesproken, als in *Knise, know, leest by nae Thyf, tho*.

L

L Heeft de felfde klanck als by ons, uytgenomen dat sy in enige woorden doorgaens niet eh wordt uytgesproken, gelijck als in *Calf, half, chalk, talk, waer voor men meestendeel segt, Kaalf, haalf, tsjaak, taak*: soo segt men voor de woorden *Could, would, shoald, oock dickwils Koed, woed, sjeed*.

M

M Klinckt even eens als by ons.

N

N Wordt uytgesproken als by ons, uytgenomen datsé in de woorden *Damn, Column, autumn, solemn, &c.* maer flauw gehoort wordt.

O.

O. Heeft verscheyde klacken: want in de woorden *Hose, rose, globe, robe, force*: wordt hy lang uytgesproken als *Hoos, roos, gloob, roob, foors*: maer in de woorden

B

Come, some klinckt hy doof: als Kom, som. Maer in de woorden Love, glove, dove, above heeft hy een harde klanck, als Löf, dlöf, aböf.

In sommige woorden is den klanck eenigfints gemen-gelt, by nae als of'er een A onder gehoort wierdt: als Gód, rod, hot, box, born, born, &c.

In de woorden Comb, port, sport, botb, goft, most, &c. wordt hy lang uytgesproken: Koom, poort, spoort, botb, goft, moost.

In sommige woorden is de klanck als OU by ons, gelijk in de woorden Bold, holt, cold, gold, roll: leest Bould, honta, bould, gould, roul.

In de woorden Rome, lose, move, prove, do, to, &c. hoort men den klanck van de Vlaemsche OE; want men segt Roem, loes, moev, proev, doe, toe.

En in de woorden Yolk, maggot, anchor, women, wort hy gansch niet gehoort; want men segt Folk, magget, anker, wimmen.

OA. Wort uytgesproken als OO by ons, als blijckt in de woorden Oak, oar, oath, oats, boar, boat, &c. leest Ook, oor, ooth, oots, boor, boot. Maer de woorden Groat, broat, abroat, spreekt by nae uyt Graad, braad, abraad: en voor 't woordt Oat-meal, segt men Atmeel.

OE. Klinckt somtyts als by ons, als in Shoe, doe: leest Sjoe, doe: Maer Foe, toe, wordt uytgesproken Foo, oo. Maer in de woorden Oecónomy, oecumenical, &c. die van't Grieksfch af-komstig zijn, wordt de O niet gehoort, en de E maer uytgesproken.

OI. Wordt by nae uytgesproken als UT by ons, gelijk in de woorden Oil, óutment, annoiint, void, voor welke men by na zegt Uyl, uyntment, annynt, vnyd.

OO. Wordt uytgesproken als OE by ons, als blijkt in de woorden Hoop, book, sool, stool, wood, stood, moon, foon, doom, &c. leest Hoep, boek, foel, stoel, woed, snoed, moen, soen, doem.

Maer de woorden Wool, blood, good, spreekt men met een doove klanck uyt: by nae als Wol, blud, gud, wanneer men de U op fijn Hoogduydtsh uytspreekt.

En 't woordt Door klinckt even als by ons.

OU. Wordt somtyds uytgesproken als by ons, gelijck

ENGELSCHEN GRAMMATICA.

TE

blijckt de woorden *Our*, *out*, *ounce*, *cloud*, *about*, *stout* &c. leest *Our*, *out*, *ouns*, *tloud*, *about*, *stout*.

In sommige woorden hoort men by nae niets dan de *O*, gelijck *Four*, *course*, *scourge*, *Though*, *courage*, waer voor men segt *Foor*, *koors*, *skoordji*, *thoo*, *kurredji*.

In andere daer tegen, wordt de *O* schier niet gehoort, gelijck in *Country*, *courtesy*, *journey*, *young*, *neigbour*, *vicions*, *malicions*, &c.

In veele woorden hoort men oock den klanck van *OE* by ons, als in *You*, *your*, *could*, *skould*, *would*, *youth*: leest *Joew*, *joewr*, *koeld*, *sjoeld*, *woeld*, *joewth*. De woorden *Floud*, *bloud*, *trouble*, *doublet*, *klincken* eenigsints als een doove *O*; daer in tegendeel de woorden *Courage*, *flourish*, *nourish*, schier uytgesproken worden, *Korradsj*, *florrisj*, *norrisj*.

In de woorden *Ought*, *nought*, *brought*, *bought*, *sought*, *fought* &c. wordt de *UG* niet gehoort, en de *O* soo breedt uytgesproken, als of'er een *A* onder gemengt was. De uytspraek van 't woordt *Gouch* vereyst mondelingh onderwys: voor *Thorough* en *borough*, leest *Thorro* of *tbroe* en *borro*. Voor *Rough*, *tough*, *enough*, leest by nae *Ruf*, *tuf*, *enuf*, midts dat men de *U* op sijn Hoogh-duydtisch uytspreeckt.

OW. Wordt somtijds uytgesproken als *OO*, gelijck *low*, *sow*, *know*, *snow*, *flow*, *own*: leest *Loo*, *soo*, *tnoo*, *snoo*, *sloo*, *oon*. Maer de woorden *Cow*, *owl*, *bowl*, *fowl*, *towel*, *tower*, &c. spreekt men uyt *Kaç*, *oxl*, *boal*, *foul*, *touwel*, *touwer* &c. Maer in de woorden *Follow*, *sorrow*, *window* &c. word de *W* weynig gehoort

OI. Heeft ontrent de selfde uytspreeck als van *OI*: is geseyt, als in *Oyl*, *rejoyce*: leest ontrent *Uyl*, *redsjuvs*: Doch hoort men in de woorden *Joy*, *boy*, by nae den klanck van *Dsjaai*, *baai*.

P.

P. Wordt uytgesproken als by ons; maer in de woorden *Psalm*, *temps*, *temptation*, *receipt* &c. niet gehoort.

Q.

Q. wordt als by ons uytgesproken, uytgeseydt in de woorden *Exchequer*, *publique*, *antique*, *relique*, waer voor men segt *Exsjekker*, *publik*, *antik*, *relik*. B2

R.

Heeft geen andere klanck dan by ons.

S.

S. Heeft doorgaens den eygensten klank als by ons, dat is te seggen niet een sissend geluyt, gelijck de Vriesen die meest altijdt uytspreken, en welcken klanck gehoort wordt in de Vlaemsche woorden *Sap*, *Saus*, *sedert*, *servet*, *sober*, *som &c.* Niet te min heeftse in't midden van sommige woorden eenen platten klanck, te weten die van de Z als blijckt in *Incision*, *provision*, *usual*, *leisure*, *osier*, *bosier*, *crozier*: waer voor men segt *Incizion*, *provizion* (oft anders *Incisjon*, *provisjon*) *uzual*, *lazuur*, *oxier*, *boziér*, *crozier*. Zijnde dit den platten klanck, welcke men verneemt in de Vlaemsche woorden *Zagh*, *zee*, *zien*, *ziel*, *zoet*, *zuer*.

In de woorden *Isle*, *Island*, *Viscount*: wordt de S niet uytgesproken, want men segt *Il*, *Iland*, *Vicount*.

SH. Wordt uytgesproken als S^f eens galms by ons, gelijck blijckt in de woorden *Shade*, *shall*, *sharp*, *she*, *shear*, *shew*, *shift*, &c. leest *Sjæd*, *sjal*, *sjaarp*, *sjie*, *sjeer*, *sjuuw*, *sjift*.

T.

T. Wordt even als by ons uytgesproken; maer in veele woorden van't Latijn af-komende, neemt sy den klank van C aen, als in *Action*, *corruption*, *generation*, *protection*, *temptation*, *patience &c.* leest *Aktion*, *corruption &c.* Soo oock voor *Egyptian*, *stationer*: leest *Eëdsjipcian*, *stacionner*.

Maer in de woorden daer een S voor de T komt, behoudt de T haereygen klanck, als in *Cristian*, *bestial*, *question*. Als ook in de woorden *Pitied*, van *Pity*; *mighty*, van *mighty*; *untied*, van *ty*; *oportunities*, van *oportunity*.

TH. Heeft eenen klanck die men door geen beschrijving kan uytdrucken, en moet alleen door 't gehoor geleert worden; alles wat men daer van kan seggen, is, dat men de Tong in't uytspreken als met een geblaes tegen de Tanden dient te stooten: Ondertusschen is't seker, dat dit voor de Hollanders den swaersten klanck is,

die sy in het Engelsch ontmoeten. En staet aan te mercken, dat de selve in sommighe woorden ruym soo veel naer een *D* als naer een *T* sweert, als in *The, thee, this, that, thine, there, thou, them &c.* Maer de woorden *Thank, thief, thimble, think, thread, throw, thumb &c.* worden scherp uytgesproken.

U.

U. Word meestendeel als by ons uytgesproken; nochtans zijnder woorden in welke sy den klank van een doove *O* heeft, als *Humble, under &c.* en't woordt *Chuse* wordt hier uytgesproken *Tsjoes*; 't woord *bury* als *berri:* en *busy* als *biffy*: *Guard* spreektmen by naer uyt *gaard*; voor *Gues*, *gues*, leest ontrent *Ges*, *ges*; voor *buy*, leest by nae *by*; voor *Neutral*, *nutral*; voor *True*, *truuw*; voor *use*, *juus*; voor *Lieutenant*, leest *listennant*.

UI. Wordt verscheydentijs uytgesproken: Voor *Fruit*, *suit, suitable* leest *Fruwt, suut, suuetabel*; voor *Juice*, leest *dsjuys*; en voor *Guile, beguile, guise, disguise*, leest by nae *Gyl, begyl, gys, disgys*: maer voor *buuld* segt men gemeenlijck *bild*.

W.

W. Wordt als by ons uytgesproken, maer voor een *R* komende, schier niet gehoort, als in *Wrap, wrest, wretch, write, wrong &c.* Oock wordtse in't woordeken *Two* niet gehoort; want men segt daer voor *Toe*; noch oock in *Answer*; leest *anser*.

WH. Wordt met een geblaes uytgesproken, 't welck men door 't gehoor dient te leeren, als *Whet, wheat, Whore, whilst, whistle, while, whose &c.*

Voorts is te bemercken, dat de *W* by de Engelschen dickwils de plaets van een Klinck-letter befaet, als in *New, jew, jewel, shew, view, gown*: leest dan *Nuuw, dsjuuw, dsjuuwel, sjuuw, viuw, goun*.

X.

X. Wordt uytgesproken als by ons, ghelyck als *Ax, wax, six, box*.

Y.

Y. Komende voor een een woordt ofte Syllabe, wordt uytgesproken als by ons J., als in de woorden *Yard*, *year*, *yellow*, *yes*, *yield*, *yoke*, *you*, *young*, *beyond*: leest *Jaard*, *jeer*, *yellow*, *jis*, *jielde*, *jook*, *joew*, *jong*, *beyond*. Maer gebruyckt wordende als een Klinck-letter, heeft sy dickwils den selfsten klanck als by ons. Als in *Cry*, *by*, *sky*, *wry*, *deny*, *reply*.

Niet te min heeft sy in seer veel woorden achter een komende geenen anderen klanck als I by ons, gelijck in *Marry*, *tarry*, *berry*, *cherry*, *vary*, *burry*, *fancy* &c.

Z.

Z.. Heeft den selfsten klanck als by ons, dat is te seggen plat en niet scherp als de S, als in *Zeal*, *gazing*, *amazed*, *brazier*, leest *Zeel*, *gazing*, *amæzd*, *brazier*. Hebbende nu dan alle de Letters doorloopen, soo sal ick tot een beslyt noch seggen, dat een Medeklincker in't midden van een woordt dickwils in't Engelsch wordt uytgesproken als oft die dobbel stont. Als blijkt in de woorden *Deliberate*, *second*, *prodigal*, *meadow*, *modest*, *colour* &c. leest *Deliberæt*, *sekcond*, *proddigal*, *meddow*, *moddest*, *kollar*.

Hier naer volgen eenige Spraecken ende Dialogen.

Eenige gebruyckelijkste Selfstandige

W O O R D E N.

The most usual Substantives.

G OD den VADER,	De H. Dryvuldigheyt, <i>the</i> <i>God the Father.</i> <i>boly Trinity.</i>
Godt den Soon,	De vier Evangelisten, <i>the</i> <i>Sonne.</i> <i>four Evangeliſts.</i>
Godt den H. Gheest,	Den Heyligen Mattheus, <i>God the holy Ghost.</i> <i>Saint Matthew.</i>

ENGELSCHEN GRAMMATICA.

Den H. Marcus, <i>Saint Mark.</i>	Volle Maen, <i>full Moon.</i>
Den H. Lucas, <i>Saint Luke.</i>	Sterre, <i>Star.</i>
Den H. Joannes, <i>Saint John.</i>	Eclips verduystering <i>Eclipse</i>
Aerts-Engel, <i>Archangel.</i>	Planeete, <i>Planet.</i>
Engel, <i>Angel.</i>	Steert-sterre, <i>Comet.</i>
Cherubijn, <i>Cherubin.</i>	Dicke (Swarte) Wolcke, <i>thick Cloud.</i>
Serafijn, <i>Seraphin.</i>	Onweder, <i>Storm.</i>
Heylige Ziele, <i>Holy Soule.</i>	Wolcke, <i>Cloud.</i>
Saligen Geest, <i>Blessed Spirit.</i>	Blixem, <i>Thunderbolt.</i>
Heyligh, <i>Saint.</i>	Donder, <i>Thunder.</i>
Paradys, <i>Lust-hof, Paradise.</i>	Weer-licht, <i>Lichtning.</i>
De Machten, <i>Powers.</i>	Windt, <i>Wind.</i>
Den Enghel Gabriël, <i>the Angel Gabriel.</i>	Regen, <i>Rain.</i>
De twaelf Apostelen, <i>the twelve Apostles.</i>	Hagel, <i>Hail.</i>
Den H. Augustinus, <i>Saint Augustine.</i>	De Koude, <i>Cold Weather.</i>
Het Aerts Paradijs, <i>the earthly Paradise.</i>	De Hitte, <i>Hot Weather.</i>
Adam, <i>Adam.</i> Eva, <i>Eve.</i>	Hemel, <i>Heaven.</i>
Onse eerste Voor-ouders, <i>Our first Parents.</i>	Uytspansel des Hemels, <i>Firmament.</i>
Helle, <i>Hell.</i>	Opdampinge, <i>Exhalation.</i>
Duyvel, <i>Devil.</i>	Zee, <i>Sea.</i>
Gheest, <i>Spirit.</i>	Aerde, <i>Earth.</i>
Verdoemde Ziele, <i>damned Soule.</i>	Water, <i>Water.</i>
Besetenen, <i>Possessed.</i>	Locht, <i>Air, or Sky.</i>
Toovenaeer, <i>Sorcerer.</i>	Vier, <i>Fire.</i>
Pluton, <i>Pluto.</i>	Europa, <i>Europe.</i>
Lucifer, <i>Lucifer.</i>	Afia, <i>Asia.</i>
Dagh, <i>Day.</i>	Africa, <i>Africk.</i>
Nacht, <i>Night.</i>	America, <i>America.</i>
Avondt, <i>Evening.</i>	Vranckryck, <i>France.</i>
Middagh, <i>Noon.</i>	Engelandt, <i>England.</i>
Morgen, <i>Morning.</i>	Schotlandt, <i>Scotland.</i>
Son, <i>Sun,</i>	Ierland, <i>Ireland.</i>
Strael der Son, <i>Sun-beam.</i>	Spanien, <i>Spain.</i>
Maen, <i>Moon.</i>	Duydtlandt, <i>Germany.</i>
	Italiën, <i>Italy.</i>
	Portugael, <i>Portugall.</i>
	Denemarcken, <i>Denmark.</i>
	Sweden, <i>Swealand.</i>

Polen, <i>Poland.</i>	Baron, <i>Baron.</i>
Nederland of de 17. Provincien, <i>the lowe Countries, or xvij. Provinces.</i>	Baronne, <i>Baronesse.</i>
Hollandt, <i>Holland.</i>	Schildt-Knaep, <i>Esquire.</i>
Brabant, <i>Braibant.</i>	Edelman; <i>Gentleman.</i>
Vlaenderen, <i>Flandres.</i>	Edel Joffrou, <i>Gentlewoman.</i>
Navarre, <i>Navarre.</i>	Joffrouw, <i>Lady or Dame.</i>
Switserlandt, <i>Switzerland.</i>	Man, <i>Man.</i>
Keyser, <i>Emperour.</i>	Vrouw, <i>Woman.</i>
De Keyserin, <i>Empress.</i>	Jongen, <i>Boy.</i>
Koningh, <i>King.</i>	Dochter, <i>Maid.</i>
Koninginne, <i>Queen.</i>	Geestelijckheydt, <i>Clergy.</i>
Hertog, <i>Duke.</i>	Cardinael, <i>Cardinal.</i>
Hertoginne, <i>Duchesse.</i>	Aerts-bisschop, <i>Arch-bishop:</i>
Aerts-Hertog, <i>Arch-Duke.</i>	Bisschop, <i>Bishop.</i>
Aerts-Hertoginne, <i>Arch-Duchesse.</i>	Gesant van den Paus, <i>Nuntio</i>
Prins, <i>Prince.</i>	Abt, <i>Abbor.</i>
Princesse, <i>Princess.</i>	Prioor, <i>Prior.</i>
Prins vanden Bluede, <i>Prince ce of the Blood..</i>	Gardiaen, <i>Warden.</i>
Cancelier, <i>Chancellour.</i>	Priester, <i>Priest.</i>
Dienaeer van Staet, <i>Minis- ter of State.</i>	Moninck, <i>Geestelyck Per- soon, Monk or Frier.</i>
Ambassadeur oft Gesant, <i>Em- bassador.</i>	President, <i>President.</i>
Onder-Koning, <i>Vice-regent.</i>	Rechter, <i>Judge.</i>
Marschalck van Vranckryk, <i>Marshal of France.</i>	Raedts-Heer, <i>Counselour.</i>
Admirael, <i>Admiral.</i>	Procureur des Coninckx, <i>Kings Proctor.</i>
Opper-Bevelhebber, <i>Gener- alissimo.</i>	Capiteyn, Hooft-man, <i>Cap- tain.</i>
Veldt-Overste, <i>General.</i>	Bailli, <i>Baily or Bailife.</i>
Graef, <i>Count.</i>	Borgemeester, <i>Major or Bourgmaister.</i>
Graevinne, <i>Cointesse.</i>	Schepenen, <i>the Aldermen or Senatours.</i>
Marck-Graef, <i>Marquise.</i>	Pensionaris, <i>Pensioner.</i>
Marck-Graevinne, <i>Mar- quianesse.</i>	Greffier, <i>Recorder, Secre- tarie or Scribe.</i>
Colonel, <i>Colonel.</i>	Ontfanger, <i>ofte Tresorier, Receiver or Trésaurer.</i>
	Lientenant, <i>ofte Stadt-hou- der, Lieutenant.</i>

Vaen-

Vaen-draeger, <i>Ensigne.</i>	Borger, <i>Burgesse.</i>
Vloot oorlog-schepen, <i>Fleet or Sea-army.</i>	Borgerse, <i>Burgesse's wife.</i>
Majoор, <i>Mayor.</i>	Rivier, <i>River.</i>
Klerck, <i>Clark.</i>	Genees-meester of <i>Doktoer Physician.</i>
Provincie, <i>Landtschap Province.</i>	Advocæt, <i>Advocate.</i>
Bisdom, <i>Bishoprick.</i>	Procureur, <i>Proctor.</i>
Koningrijck, <i>Kingdome.</i>	Deurwaerder, <i>Reporter.</i>
Hertogdom, <i>Dutchy.</i>	Sergeant, <i>Sergeant.</i>
Graefschap, <i>County.</i>	Camer, <i>Chamber.</i>
Marquisaetschap, <i>Marquiseate.</i>	Sael, <i>Hall.</i>
Vorstendom, <i>Principality.</i>	Ganck ofte Gaelderye, <i>Gallery.</i>
Baronnie, <i>Barony.</i>	Straet, <i>Street.</i>
Heerlijckheyt, <i>Lordship.</i>	Winokel, <i>Shop.</i>
Regeringe, <i>Government.</i>	Tuyn ofte Hof, <i>Garden.</i>
Gouverneur ofte Overste, <i>Gouverneur.</i>	Bloem, <i>Flower.</i>
Parlement, <i>Staets-vergaderinge, Parliament.</i>	Tafel, <i>Table.</i>
Hof der Beden, <i>Court of Aides.</i>	Knecht of Dienaer, <i>Servant.</i>
Bailliuschap, <i>Bailiwick.</i>	Meysen ofte Dienst-maegt, <i>Maid-servant.</i>
Merckgraefschap, <i>Vicountie.</i>	Meester, <i>Master.</i>
Kasteel, <i>Castle.</i>	Meesterasse, <i>Mistress.</i>
Kasteel van een Stadt, <i>Citadel.</i>	De deelen des Lichaems, <i>The parts of the Body.</i>
Fort ofte Sterakte, <i>Fort.</i>	H Ooft, <i>Head.</i>
Hooge School ofte Universiteit, <i>University.</i>	Voorhoofst, <i>Forehead.</i>
Geselschap ofte Collegie, <i>Collegg.</i>	Aensicht, <i>Visage.</i>
Stadt, <i>Town or City.</i>	Aengesicht, <i>Face.</i>
Borgt, <i>Borough.</i>	Ooge, <i>Eye.</i>
Vleckte, <i>Hamlet.</i>	Den Neus, <i>Nose.</i>
Voor-stadt, <i>Suburb.</i>	Neus-gaeten, <i>Nostrils.</i>
Dorp, <i>Village.</i>	De Hersenen van eenen Mensch, <i>Brains of a Man.</i>
Palleys, <i>Palace.</i>	De Hersenen van een Beest, <i>Brains of a Beast.</i>
Woonstede, <i>Great house or Place.</i>	Mondt, <i>Mouth.</i>
	Lippen, <i>Lips.</i>

C

Tong, Tong.	Borst, Breast.
Kin, Chin.	Tepel, Teat.
Wang, Cheek.	Navel, Navel.
Keel, Throat.	Vinger, Finger.
Hals, Neck.	Nagel, Nail.
't Verhemelt in den Mondt, Pallat.	Ader, Vein.
Tandt-vleesch, Gummes.	Slag-ader, Artery.
Wijn-brauwen, Eye-brows.	Zenuwe, Nerve.
Oog-schellen, Eye-lids.	Voet, Foot.
Oog-appel, Eye ball.	Heupe, Thig.
* Wit van't Oog, White of the Eye.	Knye, Knee.
Oore, Ear.	Scheen, Shinbone.
Slag des Hoofts, Temples.	Braeye oft Kuyt van't Been, Calf of the leg.
Gehoor, Hole of the ear.	Oxelen, Arme-pits.
Beckeneel, Scull.	Hiel, Heel.
Hayren, Hair of the Head.	Zyde, Side.
Hayr, the Hair.	Ribbe, Rib.
Baert, Beard.	Billen, Buttocks.
Knevel, Mustaches.	Liesse, Groin.
Tanden, Teeth.	Sijne nagelen korten, To- pæt his Nails.
Achterste des Hoofts, Hin- der part of the Head.	Beesten en Vißchen. Beasts and Fishes.
Bloedt, Blood.	P
Lichaem, Body.	Eerdt, Horse.
Herte, Heart.	Hengst, Stone-horse.
Long, Lungs.	Merrye, Mare.
Lever, Liver.	Ruyn, Gelding.
Gal, Gall.	Hondt, Dog.
Milt, Spleen.	Hasewint-hondt, Grayound.
Ingewant, Guts.	Kat, Cat.
Maeg, Stomack.	Een Kater, Cater.
Blaese, Bladder.	Kiecken, Pullet.
Lenderen, Reins.	Duyve, Pigeon.
Schouders, Schoulders.	Jonge Duyve, Young Pigeon.
Rugge, Back.	Os, Oxe.
Armen, Armes.	Koe, Cow.
Ellebogen, Elbows.	Stier, Bull.
Handt, Hand.	

Hart, <i>Stag.</i>	Scholle of Plaete, <i>Plaice.</i>
Hinde, <i>Hinde.</i>	Tonge, <i>Sole</i>
Das, <i>Buck or Doe.</i>	Wittingh, <i>Whiting.</i>
Hamel, <i>Wether.</i>	Snoeck, <i>Pike.</i>
Schaep, <i>Ewe.</i>	Karpel, <i>Carp.</i>
Kalf, <i>Calf.</i>	Haringh, <i>Herring.</i>
Lam, <i>Lamb.</i>	Pekel-haring, <i>Salt-herring.</i>
Bocxken, <i>Kid.</i>	Verschen-Haringh, <i>Fresh-herring.</i>
Vercken, <i>Hog.</i>	
Suyg-vercxken, <i>Sucking Pig</i>	
Wildt Vercken, <i>Wild-boare</i>	De Namen van alle Dingen, die in Huys gevonden worden.
Ezel, <i>Affe.</i>	The Namen all Necessaries about a House.
Ezelinne, <i>Shee-affe.</i>	
Muyl, <i>Moyle.</i>	H Uyse, <i>House.</i>
Muylinne, <i>Mule.</i>	Ghebouw, <i>Building,</i>
Haes, <i>Hare.</i>	or <i>Edifice.</i>
Jongen Haes, <i>Leaveret.</i>	Keucken, <i>Kitchin.</i>
Conyn of Keun, <i>Rabbet.</i>	Cafoor, Schauwe, <i>Chimney.</i>
Wolf, <i>Wolf.</i>	Brandt-Yser, <i>Andiron.</i>
Wolvinne, <i>Shee-wolf.</i>	Spit, <i>Spit.</i>
Oliphant, <i>Elephant.</i>	Schotel, <i>Platter.</i>
Tyger, <i>Tiger.</i>	Taljoor, <i>Trencher-plate.</i>
Leeuw, <i>Lion.</i>	Rooster, <i>Gridiron.</i>
Leeuwinne, <i>Lioness.</i>	Mes, <i>Knife.</i>
Cappoen, <i>Capon.</i>	Hondt die het Spit wendt,
Hoen ofte Henne, <i>Hen.</i>	<i>Jack, turn-broach.</i>
End-vogel, <i>Drake.</i>	Rechtbanck, <i>Dresser-boord.</i>
Kalckoen, <i>Turkie.</i>	Braedt-pann', <i>Dripping-pan,</i>
Patrys, <i>Partridg.</i>	Decksel op Schotel, <i>Dish-cover.</i>
Jonge Patrys, <i>Young partridg.</i>	Heerd, <i>Hearth.</i>
Quackel, <i>Quail.</i>	Visch-Korf, <i>Pan to seeth Fish in.</i>
Hout-Sneppe, <i>Woodcock.</i>	Panneken, <i>Skellet.</i>
Poel-Snep, <i>Snipe.</i>	Becken, <i>Bason.</i>
Leeuwerck, <i>Lark.</i>	Ketel, <i>Cauldron.</i>
Fesant, <i>Pheasant.</i>	Hangel, <i>Pot, hangers.</i>
Cabbeljauw, <i>Cod.</i>	
Salm, <i>Salmon.</i>	
Roch, <i>Thornback.</i>	
Makreel, <i>Mackerel.</i>	
Paling of Ael, <i>Eel.</i>	

C 2

Lepel, <i>Spon.</i>	GRAMMATICA.
Yseren Lepel, <i>Iron ladle.</i>	Koffer, <i>Trunk.</i>
Vleesch-ketel, <i>Boiler.</i>	Kas, <i>Box.</i>
Sift oft Seven, <i>Gullender.</i>	Stoel, <i>Chair.</i>
Azijn-flesch, <i>Vinegar-bottle.</i>	Laecken, <i>Linnen.</i>
Zout-vat, <i>Salt cellar.</i>	Tafel-laeken, <i>Table-cloth.</i>
Kandelaer, <i>Candlestick.</i>	Servette, <i>Table-napkin.</i>
Twee-stoop-kan, <i>Gallon pot.</i>	Neusdoeck, <i>Hankie.</i>
Eenen Stoop, <i>Two Pots.</i>	Hembden, <i>Shift or Smock.</i>
Een Kanne oft Pot Wyns, a Canne of Wine.	Half Hembde, <i>Half-shift.</i>
Flesch, <i>Great leather bottle.</i>	Slaep-lyf, <i>Waistcoat.</i>
Pinct, <i>Pinte.</i>	Linne-kousen, <i>Linnen Stockings.</i>
Half Pinct, <i>Quart-pot.</i>	Beeldt, <i>Picture.</i>
Becken om te wasschen, Bason to wash in.	Schildery, <i>Piece of Painting.</i>
Lampet, <i>Ewer.</i>	Houte Vloer, <i>Floor.</i>
Fonteyn, <i>Cock, Fountain.</i>	Venster, <i>Window.</i>
Laecken, <i>Sheet.</i>	Glaeser, <i>Quarls.</i>
Bedt, <i>Bed.</i>	Het Loot van de Glaeser, <i>Lead of the window.</i>
Pecksel, Sarge oft Dekken, <i>Coverlet.</i>	Deur, <i>Door.</i>
Dek-bedt oft Pluymen-bed <i>Feather-bed.</i>	Sleutel, <i>Key.</i>
Matras, <i>Quilt.</i>	Slot, <i>Lock.</i>
Kaffen-bedt, <i>Straw-bed.</i>	Keting aen de Deur, <i>Latch.</i>
Oor-kussen, <i>Pillow.</i>	Grendel, <i>Bolt.</i>
Tyck met pluymen gevult, <i>Feather-bed.</i>	Nagel of Spyker, <i>Nail.</i>
Bedt-stede, <i>Bedstead.</i>	Muer, <i>Wall.</i>
Koetsje, <i>Couch.</i>	Vloer, <i>Pavement.</i>
Houte Bed-stede, <i>Bedstead.</i>	Steene Vloer, <i>Stone-pavement.</i>
Tapyt, <i>Hangings.</i>	Kooren Solder, <i>Garner.</i>
Behangsel om het Bedde, <i>Valance of a Bed.</i>	Kelder, <i>Cellar.</i>
Gordyne, <i>Curtains.</i>	Vertreck, <i>Study.</i>
Gordyne-roy, <i>Curtain-rod.</i>	Voorkamer, <i>outward Chamber</i> <i>next the bed-chamber.</i>
Lidekant van Begames Ta- pystry, <i>Canopy of Tape- stry of Breg amme.</i>	Stoof, <i>Stove.</i>
	Cabinet, <i>Closet.</i>
	Stal, <i>Stable.</i>
	Princen Stal, <i>Princes Stable.</i>
	Secreet of heymelijck Ge- mack, <i>Privie.</i>
	Oven, <i>Oven.</i>

ENGELSCHEN GRAMMATICA.

28

Put, <i>Well.</i>	Doove Koolen, <i>Seacoal.</i>
Hof, <i>Court.</i>	Bosch-kooten, <i>Charcoale.</i>
Schuer, <i>Barn.</i>	Afch-hoop, <i>Fire-shovel.</i>
Kuyp, <i>Tub.</i>	Tangen, <i>Pair of Tongs or Pincers.</i>
Vat, <i>Barrel.</i>	Scheer-mes, <i>Razor.</i>
Dack van't Huys, <i>the Raof of the House.</i>	Penne-mes, <i>Pen-knife.</i>
Baksteen of Bricken, <i>Brick.</i>	Penne, <i>Penn.</i>
Tichel, <i>Tile.</i>	Papier, <i>Paper.</i>
Leere, <i>Pair of Stairs.</i>	Inckt, <i>Inke.</i>
Trap, <i>Stair.</i>	Lente, <i>Spring.</i>
Opgang, <i>the upper part of the House.</i>	Somer, <i>Summer.</i>
Broodt, <i>Bread.</i>	Herft, <i>Aurum.</i>
Wijn, <i>Wine.</i>	Winter, <i>Winter.</i>
Bier, <i>Bier.</i>	Oogenblikk, <i>Minute.</i>
Spijse, <i>Meat.</i>	Een Quartier-tuers, <i>a common whore.</i>
Kaes, <i>Cheese.</i>	Halve Ure, <i>Half-hour.</i>
Boter, <i>Butter.</i>	Ure, <i>Hour.</i>
Melck, <i>Milk.</i>	Dagh, <i>Day.</i>
Spaense Wijn, <i>Spanish Wine.</i>	Week, <i>Week.</i>
Roode Wijn, <i>Red Wine.</i>	Maendt, <i>Moneth.</i>
Witte Wijn, <i>white Wine.</i>	Jaer, <i>Year.</i>
Rynse Wijn, <i>Rhenish wine.</i>	Eeuwe, <i>Age, space of an hundred years.</i>
Wijn-Klaret, <i>Claret-wine.</i>	Ouderdom, <i>Age.</i>
Bourgoigne Wijn, <i>Burgundie-wine.</i>	Sondag, <i>Sunday.</i>
Champagne-wijn, <i>Champagne-wine.</i>	Maendag, <i>Munday.</i>
Parysche-wijn, <i>Paris-wine.</i>	Dyssendag, <i>Tuesday.</i>
Keersse, <i>Candle.</i>	Woensdag, <i>Wednesday.</i>
Olie, <i>Oyl.</i>	Donderdag, <i>Thursday.</i>
Azyn, <i>Vinegar.</i>	Vrydag, <i>Friday.</i>
Zeep, <i>Sope.</i>	Saterdag, <i>Saturday.</i>
Verjuys, <i>Verjace.</i>	Maeltydt, <i>Repast.</i>
Druyvē of Rosynē, <i>Raisins.</i>	Ontbyt, <i>Breakfast.</i>
Appelen, <i>Apples.</i>	Middagmael, <i>Dinner.</i>
Feeren, <i>Peeres.</i>	Avontmael, <i>Supper.</i>
Peper, <i>Popper.</i>	Versnapering tusschen het middag en Avondtmael.
Note Muscade, <i>Nutmeg.</i>	<i>Collation or Banquet.</i>
Hout, <i>Wood.</i>	

De Twaelf Maenden.

The Twelve Months.

LOuw-maendt, *January*.
Sporckel-maendt, *Fe-
bruary*.
Lente-maendt, *March*.
Gras-maendt, *April*.
Bloy-maendt, *May*.
Somer-maendt, *June*.
Hoy-maendt, *July*.
Ougst-maendt, *August*.
Herft-maendt, *September*.
Wyn-maendt, *October*.
Slag-maendt, *November*.
Winter-maendt, *December*.

De Numbers.

The Numbers.

En, *One*. **T**wee, *Two*.
Drye, *Three*. **V**ier, *Four*.
Vyf, *Five*, **S**es, *Six*.
Seven, *Seven*. **A**cht, *Eight*.
Negen, *Nine*. **T**hien, *Ten*.
Elf, *Eleven*.
Twaelf, *Twelve*.
Derthien, *Thirteen*.
Veerthien, *Fourteen*.
Vyfthien, *Fifteen*.
Sesthien, *Sixteen*.
Seventhien, *Seventeen*.
Achthien, *Eighteen*.
Negenthien, *Nineteen*.
Twintig, *Twenty*.
Een-en-twintig, *One and
twenty*.

Twee-en-twintig, *Two and
twenty*.
Drye-en twintig, *Three and
twenty*.
Vier-en-twintig, *Four and
twenty*.
Vyf-en-twintig, *Five and
twenty*.
Ses-en-twintig, *Six and
twenty*.
Seven-en-twintig, *Seven
and twenty*.
Acht-en-twintig, *Eight and
twenty*.
Negen-en-twintig, *Nine-
and twenty*.
Dertig, *Thirty*.
Veertig, *Fourty*.
Vyftig, *Fifty*.
Seltig, *Sixty*.
Seventig, *Seventy*.
Tachentig, *Eighty*.
Negentig, *Ninety*.
Hondert, *Hundred*.
Hondert en thien, *a hun-
dred and ten*.
Duysent, *A thousand*.
Een Millioen, *A million*.
Den eersten, *The first*.
Den tweeden, *the second*.
Den derden, *the third*.
Den vierden, *the Fourth*.
Den vyfden, *the fifth*.
Den sesden, *the sixth*.
Den sevensten, *the seventh*.
Den achtsten, *the eight*.
Den negosten, *the ninth*.
Den thiensten, *the tenth*.
Den elfsten, *the eleventh*.
Den twaelfsten, *the twelfth*.

Derthiensten, *the thirteenth.*

Veerthiensten, *the fourteenth.*

Vyfthiensten, *the fifteenth.*

Sesthiensten, *the sixteenth.*

Sventhiensten, *the seventeenth.*

Achthiensten, *the eighteenth.*

Negenthiensten, *the nineteenth.*

Twintigsten, *the twentieth.*

Een-en-twintighsten, *the one and twentieth.*

Dertigsten, *the thirtieth.*

Veertigsten, *the fortieth.*

Vyftigsten, *the fiftieth.*

Sestigsten, *the sixtieth.*

Seventigsten, *the seventieth.*

Tachentigste, *the eightieth.*

Negentigste, *the ninetieth.*

Hondertnael, *Hundred times.*

Hondertalligh, *Centenary.*

Hondertvoudigh, *Hundred fold.*

Aenwysende oft Demonstrativa.

Eenvoudigh.

Ick, *I, My, Me.*

Ghy, *Thou, U, Thee.*

Hy, *He, Hem, Him.*

Sy, *She, Haer, Her.*

Dese, *dit, This.*

Die, *dat, That.*

Meervoudigh.

Wylieden, *We* Ons lieden *Us.*

Gy lieden, *Ye, u* lieden, *You.*

Sy lieden, *They.*

Hem liede haer liede, *Them.*

Dese, *Theſe.*

Die, *die geene, Those.*

Voorts gebruycken de Engelschen het Woordt *self* met eene seer krachtige naedruck, aldus, *I my self ick self, Thou thy self, gy self, He him self, hy self, She her self, sy selve, We our selves, wy selfs, You your selves, gy-lieden selve, They them selves, sy selve.*

Betreckelycke oft Relativa.

Welcke, *de welcke, wie,*

Which.

Wiē, *welcke, Who.*

Wiens, *Whose.*

Wien, *Whom.*

Wat, *What.*

Het, *het selve, A.*

De ghene, *de selve,*

They, them.

*Besittelycke oft Possessiva.**Eenvoudig.*

Myn, *My.*
 Myne, *Mine.*
 Uw, *Thee.*
 Uwe, *Theine.*
 Syn, *Syne, His.*
 Haer, *Haere, Her.*
 Des selfs, *Syn, Its.*

Meervoudig.

Ons, *Oar.*
 Onse, *Ours.*
 U Lieder, *Your.*
 Uwe, *Yours.*
 Hun, *Hunne, Their.*
 Haere, *Huere, Theirs.*

De onbepaeldt Voornamen zyn dese.

Alle, alles, *All.*
 Yder, *Every,*
 Niemandt, *None.*
 Seker, *Certain.*
 Een yder, *Een ygelijck,*
Every one.
 Eenig, *Ymandt, Any.*
 Ymandt, *Any one.*
 Ymandt, *Any body.*
 Al wat, *Whatsoever.*
 Wat oock, *Whatsoever.*

Sommige, eenige, *Some.*
 Ymandt, *Some body.*
 Sulek, foodanig, *Zuch.*
 Selfde, *Same.*
 Een ander, *Another.*
 Al wje, *Whoever.*
 Wie oock, *whoever.*
 Self, *Self.*
 De selfste, deeygenste, *the
self same.*
 Sig selven, *One self, himself.*

*De Voegingb van 't help-
woordt Hebben.*

The Conjugation of the
auxiliarie verb to Have.

Verkondigende wyse.

Indicative Mood.

Tegenwoordigen rydt.

Present tense.

I K heb, gy hecht, hy heeft,
 Wy hebben, Gy-lieden
 hebt, sy hebben.

I Have, thou hast, bee bath,
 Wee have, yee have.
 they have.

Onvolkommen voorleden rydt.
 Ick hadde, gy hadde, hy
 hadde.

Præter-imperfect tense.
 I had, thou hadst, bee bad.

Wy hadden, Gy-lieden
 hadde, sy haddeu.

Wee bad, yee bad, the bad.
 Be

Bepaeld. volkom. voorl. tydt.

Ick hebbe gehadt,
Gy heft gehadt,
Hy heeft gehadt,
Wy hebben gehadt,
Gy-lieden heft gehadt,
Sy hebben gehadt.

Præter perfect definite tense;

I have had.
Thou hast had.
Hee hath had.
Wee have had.
Tee have had.
They have had.

Meer dan volk. voorl. tydt.

Ick hadde gehadt,
Gy hadde gehadt,
Hy hadde gehadt,
Wy hadden gehadt,
Gy-lieden hadde gehadt,
Sy hadden gehadt.

Præter-pluperfect;

I had had.
Thou hadst had.
Hee had had.
Wee bad had.
Tee had had.
They had had.

Toekomenden tydt.

Ick sal hebben,
Gy sult hebben,
Hy sal hebben,
Wy sullen hebben,
Gy-lieden sult hebben,
Sy sullen hebben,

Future tense;

I shall have,
Thou shall have.
Hee shall have.
Whee shall have.
Tee shall have,
They shall have.

Gebiedende wyse.

Hebt, laet hebben,
Laet ons hebben, heft gy,
dat sy hebben.

Imperative mood.

Have thou, let him have.
Let us have, have ye.
let them have.

Begeerende wyse.

Tegenwoordigen tydt.

Och of ick hebbē, gy
hebt, hy heeft,
Och of wy hebben, gy-
lieden hebt, sy hebben.

Optative mood.

Onvolkommen.

Och of ick soudē hebben,
Gy soudt hebben,
Hy soudē hebben,
Och of wy souden hebben,
Gy-lieden soudt hebben,
Sy souden hebben.

Present tense.

God grand I have, thou hast,
heo hath,
God grand wee haue, yee
have, they have.

Præter-imperfect tense.

Would God I had.
Thou hadst.
Hee had.
Would God wee had,
Tee had.
They had.

D

Meer als volk. voort. tijdt.

Ick soude gehadt hebben,
Gy soudt gehadt hebben,
Hy soude gehadt hebben,
Wy souden gehadt hebben,
Gy-lied.soud gehad hebben,
Sy souden gehadt hebben.

Toekomende.

Ick sal gehadt hebben.
Gy sult gehadt hebben,
Hy sal gehadt hebben,
Wy fullen gehadt hebben,
Gy-lieden sult gehad hebbē,
Sy fullen gehadt hebben,

Oneyndige wijsē.

Tegenwoordigh.

Hebben,
Voorleden.

Gehadt hebben,
Tegenw. deelwoordē.

Hebbende,
Voorled. deelwoordē.

Gehadt hebbende,
Supin.

Gehadt,
Gerundia.

Te hebben,
Al hebbende,
Om te hebben.

Het tweede help-woordē.
Zijn ofte Wesen.

Tegenw. verkond. wijsē.
Ick ben , gy zijt , hy is ,
Wy zijn, gy lied.zyt, sy zyn

Onvolkommen.

Ick was , gy waert , hy was ,
Wy waeren , gy - lieden
waert , hy was .

Præter pluperfect tense.

I should have had.

Thou shouldst have had.

Hee should have had.

Wee should have had.

Tee shouldt have had.

They shoult have had.

Future.

I shall have had.

Thou shalt have had.

Hee shall have had.

Wee shall have had.

Tee shall have had.

They shal have had.

Infinitive mood.

Present.

To have.

Præterfēct..

To have had.

Participle present.

Having.

Præterfēct.

Having had.

Supine.

To have or to bee had.

Gerund.

Of having.

In having.

To have.

The second auxiliarie verb
to Bee.

Pref. tense of the Int. mood.

I Am , thou art , bee is .

Wy Wee are , yee are , they are .

Imperfect.

I was , thou waſt , bee was .

Wy were , yee were , they were .

Volkommen onbepaelt.

Ick hebbe geweest,
Gy hebt geweest,
Hy heeft geweest,
Wy hebben geweest,
Gy-lieden hebt geweest,
Sy hebben geweest.

Perfect indefinite.

*I have been.
Thou hast been.
Hee hath been.
Wee have been.
Tee have been.
They have been.*

Meer als volkommen.

Ick hadde geweest,
Gy hadt geweest,
Hy hadde geweest,
Wy hadden geweest,
Gy-lieden hadt geweest,
Sy hadden geweest.

Pluperfect.

*I had been.
Thou hadst been.
Hee had been.
Wee had been.
Tee had been.
They had been.*

Toekomende.

Ick sal zyn,
Gy sult zyn,
Hy sal zyn,
Wy sullen zyn,
Gy-lieden sult zyn,
Sy sullen zyn.

Future.

*I shall bee.
Thou shall bee.
He shall bee.
Wee shall bee.
Tee shall bee.
They shall bee.*

Gebiedende.

Zyt gy, dat hy zy,
Laet ons zyn, zyt gy-lieden, laetse zyn.

Imperative.

*Bee thou, let him bee.
Let us bee, bee yee, let them bee,*

Begeerender wyse.

Och of ick zy, gy zyt,
hy zy,
Och of wy zyn, gy-lieden zyt, sy zyn.

Present optative.

*I may bee, thou maist bee,
bee may bee.
Wee may bee, yee may bee,
tbee may bee.*

1. Onvolkommen.

Ick soude wesen, gy soudt
wesen, hy soude wefen,
Wy souden wesen, gy-lieden
soud wesen, sy souden wesen

1. Imperfect.

*I should bee, thou shouldest
bee, hee should bee.
Wee should bee, yee should
bee, tbee should bee.*

2. Onvolkommen.

Ik waere geweest, gy waert
geweest, hy was geweest.

2. Imperfect.

*I were, thou wert, bee
were.*

Wy waeren geweest , gy-
lieden waert geweest , sy
waeren geweest.

Wee were, yee were, they were.

Meer als volkommen.

Ick soude geweest hebben,
Gy soudt geweest hebben ,
Hy soude geweest hebben ,
Wy souden geweest hebben
Gy-lid. soud geweest hebbé
Sy souden geweest hebben.

Toekomende.

Ick sal geweest hebben ,
Gy sult geweest hebben ,
Hy sal geweest hebben .
Wy sullen geweest hebben ,
Gy-lid. sult geweest hebbe.
Sy sullen geweest hebben.

Tegenw. oneyndigende

Zyn, ofte wesen.

Voorleden.

Geweest hebben.

Tegenw. deel-woordt.

Zynde.

Voorled. deel-woordt.

Geweest hebben.

Supis.

Geweest.

Gerondia.

Te zyn. Al zynde. Om te
zyn,

Den Dativus en Accusativus van de Pronomina Personalia volgen het Verbum , by Exempel :

Ick bemihane u.

I love you.

Gy sult my verobligéren.

You will oblige me.

Ick hebbe hem gegeven.

I gave him.

Wy kent my.

He knoweth me.

Ick sal het sien ,	<i>I shall see her.</i>
Ick sal hun bedancken.	<i>I will thank them.</i>
Hy sal my komen besoeken.	<i>He will come to see me.</i>
Sy sweert my.	<i>She swears to me.</i>
Gy-lieden verwondert ons.	<i>You astonish us.</i>
Gy-lieden sult hun geven.	<i>You will give them.</i>

DAGELYCKSCHE SPREEK - WOORDEN,

QUOTIDIAN PHRASES.

G eeft ons Broodt.	G ive us some Bread.
G eeft haet te drincken.	G ive them some drink.
Hebt een weynig patientie.	Have a little patience.
Godt geleyde u.	God speed you.
Geeft my oorlof om te gaen naer	Give me leave to go to
Met u vrlief.	By you permission.
Hebt gy Myn Heer adieu geseyt.	Have you said God buy to Master?
Ik heb mynen Vriend adieu geseyt.	I have said God buy to my Friend.
Waer is myn Heer gegaen?	Whither is Master gone?
Ick weet niet waer hy ge- gaen is.	I know not whither he is gone.
Hy was datelijck noch hier.	He was here just now. (tly.)
Hy sal terstont weder kome	He will come again presen-
Ick gaen te Bedde.	I go to Bed.
Ick moet een Boek hebben.	I must have a Book. (re.
Gy zijt hier een ure geweest	you have been here an hou-
't Is een ure geslagen.	It is past one. (French.)
Hoe segt gy dat in't Franschi	How do you say that in
De Vrede is gemaeckt.	The Peace is concluded.
Den Oorlog is verkondigt.	The War is proclaimed.
Komt haerdter.	Come nearer.

Ick heb mynen Boek weer gevonden.	I have found my Book again.
Ick kan niet doen.	I can do nothing.
Gaet gy in de Stadt?	Do you go to the Town?
Ick gaen daer.	I go thither.
't Is schoon weder.	It will be fair weather.
Gaet aan de Deure.	Go to the door.
En vertoeft niet.	Do not stay.
Laet ons een Glas Wyn gaen drincken.	Let us go to drink a Cup of Wine. (Paris)
Wat hoort gy van Parys?	What do you hear from
Men segt dat den Koning te Fonteyne-Bleau is.	They say the King is at Fontaine-Bleau.
Den Koning gaet daer dickt-wils.	The King goet thither often.
't Is een lustige plaets.	It is a place of recreation.
Waer hebt gy Myn Heer gelaeten?	Where have you left Master.
Ick heb hem in de Kamere gelaeten. [men?]	I have lefthim in the chamber.
Wanneer sal hy weder kommen?	When will he come again?
Hy en sal niet weder komen.	He will not return.
Hy is weer gekomen.	He is returned.
Hebt gy dien Man gekent?	Have you known that man
Ick hebbe hem gekent.	I have known him.
't Was een braef Man.	He was a brave Man.
Waer wilt gy gaen?	Whither will you go?
Ick en weet niet waer hy woont.	I do not know where he dwelleth.
't Is een Dochter.	She is a maid.
't Is een getrauwt Man.	He is a married Man.
Is't mogelyck?	Is it possible?
't Is mogelyck.	It is possible.
Wilt gy my verhinderen?	Will you hinder me?
't En is dat niet.	It is not that.
Ick heb liever Wyn als Bier.	I love wine better than beer
Ick weet niet hoe-se dat noemen.	I know not how they call that. (cloak.)
't Is terstont acht uren.	It is almost eight of the
't Hert doet my seer.	I am sick at my heart.

ENGELSCHEN GRAMMATICA.

31

Dat maeckt Hert zeer.	That burteth the heart.
Fy laet dat.	Fy let that alone.
Gy bederft myn Boeck.	You spoil my Book.
Ick hebbe myn Avondmael noch niet gedaen.	I have not yet supped.
Ick gaen mynen Boek haele.	I am going to feth my Book.
Ick moet Studeren.	I mu Study.
Daer is niet aengelegen.	It is no matter.
't Berouwt my dat gedaen te hebben.	I repent to have done that.
Brengt my dat wederom.	Bring me that again.
myn Heer heeft naer Vrank-ryck geschreven.	My Master hath written into France.
Hy heeft my thien Guineën betaelt.	He hath payed me ten Guinys.
Dat is kluchtig.	That is pleasant.
Dat is onvermaeckelijck.	That is unpleasing.
Dat is wonderlijck.	That is wonderful.
Ick bemin de eensaemheydt.	I love solitude.
Kust my.	Kisse me.
Komt by my.	Come to me.
Wat maeckt gy?	What do you do?
Ick gaen mynen Boek soeken.	I am going to look for my Book.
Dat raeckt my niet.	That doth not concern me.
Mynen Soon is henen gaen.	My Son is gone away.
Ick haete u. Ick bemin u.	I hate you. I love you.
Gy zijt beter.	You are better.
Ick ben een weynig beter.	I am a little better.
Men heeft my mynen Boek ontstolen.	They have stolne my Book.
Ick hebbe een kleedt doen maecken. (moet,	I have gotten a sute made.
Ick heb eenen vriend ont-	I have met a Friend.
Gy quelt my.	You trouble me. (town?)
Wat segt men door de Stadt?	What do they say in the
Gy en segt niet.	You say nothing.
Quelt u niet.	Do not trouble your self.

Hebt gy my dat gebracht?	Have you brought me that?
Ick weet niet wat gy my segt.	Io do not know what you say to me.
Brengt dien Brief by de Post	Carry this letter to the Post.
Hebt gy by de Post geweest?	Have you been at the Post?
Zynder Brieven voor my?	Are there any lettres forme
Den Post is noch niet gekomen.	The Post is not come yet.
Dat is eenen schoonen dag.	This is a fine day.
Ik en hebbe noyt soo schoon Peerd gesien.	I have never seen so fine a horse.
Ick versoecke vergiffenisse.	I crave your pardon.
Ick sal morgen vertrecken.	I go away to morrow.
Myn Heer sal met my kommen.	My Master will come with me.
Wie is by Mevrouw?	Who is with my Lady?
Twee Edel-lieden.	There are two Gentlemen.
Wie zyn-se?	Who are they?
Ick en ken-se niet.	I do not know them.
Zyn-se lang by haer gheweest?	How long have they been with her?
Seer onlangs.	It is but a little while.
Ick heb een stuk gewonnen.	I have gotter a peece.
Is myn Heer van uwe kennisse?	Is my Master of your acquaintance?
Ick heb hem noyt te voren gesien.	I have never seen him before.
Gy hebt een schoon Huys.	Tou have a gallant House.
Gaet de deur open doen.	Go to open the door.
Siet wie aen de deur is.	See who is at the door.
Wie is aen de deur?	Who is at thee door?
't Is een Man die naer u vraegt.	There is a Man who asks for you.
Wat begeert hy van my!	What will he have with me
Vraeg'et hem.	Ask him.
Vraegt hem synen naem.	Ask him his name.
't Is de Lakey van myn Heer	Tis a Gentlemans Footman
Vraegt hem weer sijn Master is.	Ask him whwere is his Master,

Last

Laet hem in komen.

Waer is mijn Meester?

Hy is ter Jacht gegaen.

Sendt eenige aen de deur.

Hy heeft een Man doodt
gesteken.

Hy is doodt gesteken.

Hy is ghequetst.

Hy sterft.

Gy zijt altijdt besigh.

Ghy studeert altijdt.

Gy zijt uyt'er maeten neer-
stigh.

Ick ben altijdt t'huys.

Ik sal na dē middag uytgaen

Ick heb heden wat te doen.

Laet my dat doen.

Ghy kont niet.

Dat is wel.

Dat en is niet wel.

Heb ik u te Parijs niet gesé?

Mijn Heer kent my niet?

Ick heb u langh gekent.

Ontschuldight my.

Waer gaen die Mannen?

Ghy hebt my verlaeten.

Ick gaen morgen te Lande.

Den Ambassadeur sal mor-
gen sijnen Intré doen.

Ick hebbe by den Intré van
den Ambassadeur geweest.

Blijft noch een weynigh.

Hebt gy soo grooten haest?

Ghy hebt altijdt haest.

Ghy loopt altijdt.

Ick gaen by mijn Heer.

Ick gaen'er niet meer.

Bid him come in.

Where is thy Master?

He is gone a Huntung.

Send some body to the door.

He hath killed a Man.

He hath been killed.

He hath been wounded.

He is a dying.

You are always busie.

You study always.

You are extremely diligent.

I am always at home.

I will go out after dinner.

I have businesse to day.

Let me do that.

You cannot.

That is well.

That is not well.

Have i not seen you at Paris?

Master doth not know me.

I have known you this
great while.

Excused me.

Whither go these Men?

You have abandonet me.

I will go to morrow into
the country.

The Ambassadour will to
morrow make his entry.

I have been at the entrance
of the Ambassadour.

Stay a little longer.

Are you so much in haste?

You are always in haste.

You run continually.

I go to Master.

I go thither no more.

F

Ick sal'er morghen weder kommen.	I will return to morrow.
Wel wat seght ghy'er af?	Well then what do you say of it?
Weet ghy jets?	Do you know some thing?
Ick ben hedē niet uyt-ge-weest.	I have not gone forth to day.
Ick vergaen van hitte.	I am ver y hot.
't Is de mode.	It is the mode.
't Is 't oudt fatsoen.	It is the old mode. (de.
't Is op sija Fransch.	That is after the French mo-
't Is op sijn Enghels.	That is according to the English mode. (gals,
Op sijn Spaens, op sijn Portugies, op sijn Hollandts	After the Spaniards, Portug- ad Hollanders fashion.
Wy volgen haer. (lijck.	We follow them.
De Fransen zijn verander-	Frenchmen are changing.
Wy volghen de Fransche mode.	We follow the French fas- hion.
Ick hebbe niet te doen.	I have nothing to do.
Val ick u niet moeyelijck?	Do not i trouble you?
Gantsch niet.	Not at all.
Sult ghy naer den middagh besigh zijn?	Will you hindered after dinner? (not.
Misschien ja, misschien neē.	It may be I fhal , it may be
't Is mijn ghevoelen.	It is my opinion.
't Is in Denemarcken kout.	It is cold in Denmark.
't Is in Italien uyttermaeten heet.	It is excessively hot in Italy
De Son is warm.	The Sun is hot.
De Son is op.	The Sun is risen.
De Son is onder.	The Sun is down.
't Wordt koudt.	The cold is come.
De daghen zijn heel kort.	The days are short.
't Schoon weder is voor by.	The good time is past.
Wy hebben den tijdt wel door-ghebracht.	We have well past the time.
Ik heb mynen tijdt verloren.	I have lost my time.
De dagen zijn een ure ge-lenght.	The days are longer by one heure.

- 't Wordt schoon weder.
De Son gaet ten ses uren
onder.
't Heeft al den dag geregent.
Ick heb noyt sulcken weer
gesien.
De dagen staen niet stil.
Ick heb eenen Brief van
hem ontfangen. (den).
Men heeft my geldt gesonden.
Mijn Heer heeft my mijn
geldt niet weer-gegeven.
Wanneer wilt gy my my-
nen boeck weer-geven?
Ick heb een stuck geleent.
Mijn Heer heeft my ses
stucken geleent.
Gy doet my groote gunste.
Gunt my die genaede.
Geeft my te drincken.
Wat ure is't geslagen?
- Ick gaen uyt.
Ick kan niet meer drinken.
Hy is doodt en begraven.
Waer is hy begraven?
In Sinte Martens Kerck.
't Is mistig meder.
't Is ongesont weder.
't Is gesont weder.
Mijn Heer quam my be-
soecken.
Is mijn Heer my komen
besoecken?
Men brengt te Parijs den
tijdt wel door.
Gaet siet wie't is.
Hebt gy daer geweest?
Ick gaen in den Lente
naer Vranckrijk.
- The fair weather is come.
The Sun goeth down by six
of the cloack.
It hath rained all the day.
I have never seen such wea-
ther.
The days make no stay.
I have received a Letter
from him.
One hath sent me mony.
Master hath not restored me
my mony.
When will you render me
my Book?
I have borrowed a peece.
Master hath lent me six pee-
ces.
You do me a great favour.
Grant me this grace.
Give me some drinck.
What hour is it that the
cloak hath struck?
I go forth.
I can drink no more.
He is dead and buried.
Where is he buried?
In Saint Martins Church.
It is misty
the weather is unwholsome
It is wholsome weather.
Master is come to see me.
Is Master come to see me?
They passe well the time at
Paris.
Go see who it is.
Have you been there?
I will go in the Spring into
France.

Wie is daer boven?
Daer is niemandt.
Daer is geselschap.
Is't lang geleden dat ghy
mijn Heer gesien hebt.
Ick heb hem in een maendt
niet gesien.
Ick was gisteren by hem.
Dat treft mijn belang.

Dat raeckt uw' belang.

't Is een reden van Staet.
't Is een grootē staet-kender.
't Is een Vrouwe met eere.
't Is een verstandig Man.
't Is een fraey Man.
Ick heb noyt fraeyer Man
gesien.
Dien Man behaegt my.
Ick beminne 't geselschap
van dien Man.
Hy is my genegen.

I. DIALOGHE

*Tusschen een Joffrauw en een
van haere Vrienden nieuws
uyt Vrankryk gekomen.*

MYn Heer, gy zijt seer
willekom.
Joffrauw, ick kome u my-
nen dienst aenbieden.
Mijn Heer, ick ben uytter-
maeten blijde van uwe
wederkoemste.
Ick heb over lang gewenst
naer dese eere.
Sedert wanneer is de komst

Who is above?
There is no body.
There is campany.
How long is it since you
saw Master?
I have not seen him this
moneth.
I was yesterday with him.
I am concerned in the bu-
siness.
You are concerned in the
business.
It is a maxime of State.
He is a great politician.
She is a good Woman.
He is a Man of wit.
He is a very brave Man.
Inever saw a gallanter Man.

That Man pleaseth me.
I love the company of that
Man.
He beareth me affection.

THE I. DIALOGUE

*Between a Lady and a Friend
of hers newly retourned
from France.*

SIR, you are very welco-
me home.
Lady, i come to tender mi
service to you.
Sir, i am extreamly joyfull
to see you retourned.

I have a great while desired
to have this honour. (ded?
how long is 't since you lan-

Joffrauw , gy zijt d'eerste
die ik aengesproken heb.
m'Heer, gy verbindt my on-
eyndelijck.

Ick finde u verandert.
Gy gelijckt een Frans-man.
Uwe Vrienden sullen blyde
wesen u te fien.

Ick en twyffele niet , mijn
Heer , of gy spreeckt soo
wel als eenen geboren
Fransman.

Ick Joffrauw ! vergevet my.
Ick gelooove dat gy beter
spreeckt als ick.

Beter als gy , hoe waer dat
mogelyck ?

Waerom niet ?
Gy hebt met Fransche ver-
keert.

Men voordert seer veel in
haere conversatie.

Ick versekere dat ick altijdt
in't geselschap van Engel-
sche ben geweest.

m'Heer , indien ik de vryig-
heyt mag nemen , uwe
voorderinge af te meten
naer't gevoelen dat ick'er
van hebbe , spreekt gy wel

Ick hebbe de rechte uyt-
spraect noch de maniere
van spreken niet.

Waer hebt gy u verblijf ge-
houden ?

Te Blois op de Riviere de
Loire.

Spreeckt men daer goedt
Fransch ?

Lady , you are the first i ha-
ve spoken withall.

Sir , you oblige me infini-
tely.

I find you much changed.
You look like a Franchman
Your Friends will be very
glad to see you.

I make no question , Sir , but
you speak French as well
as a natural Franchman.

I Lady ! excuse me.
I believe you speak better
than i.

Better than you , how is
that possilee ?

Why not ?
You have conversed alto-
gether with the French.

There is great avantage
gotten by conversing
wholly with them.

I can assure you i kept com-
pany always with the En-
glish.

Sir , if i a may have the li-
berty to measure your
proficiency by the opini-
on i have of it , you
speak very well.

I have gotten neither the
true prononciation , nor
the phrase.

Where was your longest
abode ?

At Blois upon the River
Loire.

Doe the speak good French
there ?

Het best van heel Vrankrijc,
Die van Blois hebbē natuer-
lijck een goede uytspraek,
Verkeerde gy daer niet ges-
felschap?

Gansch niet.

Wat dunckt u van Vranck-
rijc?

't Is een schoon landt, ver-
maekelijck en vrugbaer.
Gaet gy te landewaerts ofte
niet? (ven.)

'k Sal daer eenigen tijdt bly-
Ick bender seer blyde om,
hopende ten minsten u
sometijds te besoeken.

Kan ick u eenigen dienst
doen, gebiedt my?

Ick bidde u geliefst een wey-
nig met ons te eten.

Hebt gy uwe genegentheyt
niet in Vrankrijc gelaten?

Gy zijt genoegelyk Joffrau.

Gansch niet, mijn Heer,
men roemt soo van de
schoonheyt der Fransche
Joffrauwen, dat ik geloo-
ve gy daer al een Mee-
sterse gekregen hebt.

Zijn alle dingen daer heel
dier?

Uyttermaeten dier.

Hebt gy eenige Brieven van
my ontfangen?

Ick en hebbe noyt die eere
gehadt.

Nochtans heb ick u wel
mich-mael geschreven.

The best in all France.

Those of Blois naturally
pronounce well.

You wend abroad there into
Company, dit you not?
Not at all.

What doe you think of
France?

It is a gallant country, plea-
sant, and fruitful.

Doe you goe into the Coun-
try, or no?

I shall stay there some time.

I am very glad of it, i hope
at least to enjoy your
company sometimes.

Is there any service you will
please to command me?

I desire you would be plea-
sed to take a short com-
mons with me.

Have you not left a mistres
behinde in France?

You are pleasant, Lady.

No truly, Sir, they so much
cry up the beauties of
France, that beleeve you
must needs have gotten
some Mistres there.

Are all things very deare
there?

Extream deare.

Did you recieve any of my
Lettres there?

I never had that honour.

And yet i wrote tou you
ten times.

- Van waer komt gy? whence doe you how come?
 Ick kome van Douvres. I come from Dover.
 Hoe veel mylen is Douvres How many miles is it from
 van hier? hence to Dover?
 Vindt gy Parys grooter als Doe you finde Paris bigger
 Londen? than London?
 'k Soud'er niet van konnen I cannot judge of that.
 oordeelen.
 Londen is heel groot. London is very great.
 Parys is volck-rijck. Paris is more poplions.
 Wat Wyn beliefst u te drin- What Wine will you please
 ken? to drink?
 Den smaeck van 't Bier is You have forgotten the tast
 u al vergeten. of Beer quite by this time.
 Wat dronkt gy in Vranck- What did you drink in Fran-
 rijck? ce?
 Ick dronk Wyn en Water. I drank Wine and Water.
 Men segt dat de Dochters They say that Maids at Blois
 van Blois geenen Wyn drink no Wine at all.
 en drinken.
 Is 't waer? It is true?
 Hoe lang hebt gy in Vranck- How long were you in
 rijck gewoont? France?
 Een Jaer. A Yeare.
 Ick bidde u siet myn Heer. Pray Sir, take a seat.
 Joffrauw, gy overwint my Lady, you overcome me
 met uwe beleeftheyt. with your civilities.
 Hebt gy iet nieuws gehoort Have you heard any news
 sedert dat gy uyt Vranck- since you came out of
 rijck vertrocken zijt? France?
 'k Heb niet met alle verstaen None at all.
 Wat segt men van de Prin- What do they say of the
 cœn? Princes?
 Is den Vrede gemaakt? Is the Peace concluded?
 Hebt gy d'artykelen gelezen Have you seen the articles?
 Hebt gy Musijck geseent? Did you learn any Musick
 there?
 Doet my de gunste van een Do me the favour to let me
 Fransch Lietjen te singen heare you sing a French air?

Ick ben verkout, ick en kan
niet singen.

Speelt gy op de Fluyte?

Ick bidde u houdt het my te
goede, ik ben den grootste
botterick van de weirelt.

Mijn Heer, doet my de eere
van my morgen te komen
besoecken.

Wy zullen by geselschap
gaen.

Ick ben tot uwen bevele
Joffrouw.

m'Heer, vergeeft my 't slecht
onthael u aengedaen.

m'Heer, 'k heb u een beter
maeltijdt doen verliesen.

Mijn Heer, uw ootmoedige
Dienaresse.

Hoe lang hebt gy op Zee
geweest?

Uwe Brieven zijn ons niet
ter handt gekomen.

Behaegde het u in Vranck-
rijck beter als hier?

't Behaegt my over al.

Ick en verbinde my aen
geen plaets.

Gy en mijn Heer
besoekt gy malkanderen
wel?

Seer seldén.

Uwe Vrienden zullen ver-
wondert wesen u te sien.

Sy en verwachten my soo
haest niet.

Wanneer sult gy van 't land
weder komen?

Over ses weken.

Waer sult gy t'huys wesen?

I have got a cold, i cannot
sing. (te.

Doe you play upon the Lu-
I besech you excuse me, i
am the veriest bungeler in
the world.

Pray Sir, do me the favour
to let me see you to mor-
row.

We'l go see some Friends.

I am at your command, La-
dy.

Sir, you'l excuse this your
bad entertainment.

Sir, i have made you lose
your dinner.

Sir, your very humble Ser-
vant.

How long were you at Sea?

None of your Lettres came
to my hands.

Did you like to be in France
better than here?

I like every place well.

I tie my self to no particu-
lar place.

Doe you and such a Gentle-
man meet together some-
time?

Very seldom.

Your Friends will wonder
to see you.

They do not expect me so
some.

When do you return out of
the Countrey?

Some six weeks hence.

Where's your lodging?

In

In den Tempel.

Dien Heer is hy met u we-
derom gekomen?

Ick hebbe hem te Rouäen
gelaeten. (schen).

Laet ons de handen was-
Beliefst het u dat ick u hier
van diene?

Ghy zijt gegroeyst.

Op de gesontheyd van on-
se Vrienden.

Gaet gy alreede wegh?

Mijn Heer, ick ben seer
gesticht over uwe voor-
deringe.

At the Temple.

Is such a Gentleman come
back with you?

I left him at Roan.

Will you be pleased to wash
Shall i help you with some
of this?

You are grown.

To all our Friends.

Do you go so far?

Sir, i am very well satisfied
concerning your impro-
vement.

II. DIALOGUE

Tusschen twaee Vrienden die
gesint zijn naer Londen
te reyzen.

Mijn Heer, ik heb ver-
staen dat gy gesint zijt
naer Londen te reyzen.

Ja mijn Heer in de Lente,
soo't Godt beliefst.

Mijn Heer, ick wenschte
wel u geselschap te mo-
gen houden.

Ick en soude my dit geluck
niet kunnen inbeelden
sonder onuytsprekelijke
blijdschap.

Verstaet gy de spraecke?

Mijn Heer, ick heb se eeni-
gen tijd geleert, maer
iek en kan se niet.

Gy kont genoeg om u te
doen verstaen.

THE II. DIALOGUE

Between two Friends, that
are purposed to travel
into London.

Sir, i understand you ha-
ve a purpose of going
over into London.

Yes Sir, in the Spring, of it
please God.

Sir, i shoud be very glad
to beare you company.

Sir, i shoud be extream
glad to enjoy that happi-
nessse.

Doe you understand the
Language?

Sir, i learnt a little while,
but i do not at all under-
stand it.

You understand enough to
expresse your mind.

G

Mijn Heer, ick kan Broodt
en Wyn eyffchen.

Gy hebt het dan vast voor-
genomen?

Ja, mijn Heer, 't en waere
dat eenig ongeval my
belette.

Is uw Vader op 't Landt?
Neen mijn Heer, hy is in
de Stadt.

Ick wilde wel de eer hebben
van hem te besoeken.

Kent gy hem mijn Heer?

Ick hebbe over lange met
hem verkeert.

m'Heer, hy sal blyde we-
sen als hy u siet.

m'Heer, tegenwoordig kah
ick niet, maer ick sal't op
een ander tijdt doen.

Wat weg sullen wy nemen?

Wy moeten gaen van hier
naer Gravensend, ende
van daer op Douvres.

Oft anders naer Rye.

Hebt gy Wissel getrocken?

Ja mijn Heer; 'k hebbe ook
eenen geloof Brief.

Hoe heet uwen Koop-man?

Mijn Heer, &c.

't Is den besten van de heele
Stadt.

't Is den rijcksten in Londen

't Is een seer eerlijck Man

m'Heer, ick bidde u spreekt
hem eens van my.

Mijn Heer wie is dat?

't Is een Franschman.

Sir, i can ask for Bread and
Wine.

You are resolved to goe
then?

Yes Sir, if no crosse accident
hinder me designe.
(trey?)

Is your Father in the coun-
No Sir, he's here in Town.

I would gladly have the ho-
nour to waite upon him.

Do you know him, Sir?

I have been acquainted
with him a long while.

Sir, he'l be very glad to see
you.

Sir, i cannot do it now,
but i shall some other
time.

Which way shall we go?

We must go from hence
to Gravesend, an so to
Dover.

Or else wee may goe by
Rye.

Have you your Lettres of
Exchange?

Yes Sir, and Lettres of
Credence too.

What's your Merchants
name?

Sir, &c.
He is the best in the whole
City.

He is the richest in London.

He is a very honest Man.

I pray Sir, do so much as
speak to him for me.

Who is that, Sir?

A Franchman.

Wat is sijnen handel?
't Is een Tael-meester.

Of what Profession is he?
He is a Master of the Lan-
guages.

Verstaet hy Grieckx en La-
tijn?

Does he understand Greek
and Latine? (lar.

Ja, hy is gestudeert.

yes, he is a very good Scho-
Is it requisite that he be a
good Scholar, that tea-
ches the French Tongue?

Moet men gestudeert heb-
ben om in de Fransche
Taele t'onderwysen?

He cannot possibly do it
otherwise.

't Is anders onmogelijck.

He must be able to dis-
course well too.

Men moet kunnen reden-
cavelen.

What do you give your ma-
ster a moneth?

Hoe veel geeft gy uwen
Meester 's Maendts?

Fourty Shillings.

Veertig Schellingen.

How many times a week
does he come?

Hoe dickmaels komt hy
's weecks?

He comes five times.

Hy komt vijf-mael.

How does he teach you?

Hoe onderwijst hy u?
Hy doet my lesen, een histo-
rie vertellen in het Frans,
ende wel pronunciëren,

He teaches me to read the
Language, to tell a stroy
in French, and to pro-
nounce it right.

Pronunciëert hy selfs wel?

Doth he pronounce it well
him selfe?

't Is een Franschman.

He's a naturall Franchman.

Dat is geen vaste reden, alle
de Franschen en spreken
niet wel.

That's no necessary reason,
for all that are Franchmen
doe no therefore speak wel.

En gy, mijn Heer, hebt
gy 't oock geleert?

Have you ever learnt, Sir?

Neen, mijn Heer, noyt.
van waer quaemt gy gisterē
Ick was geweest ten huyse
van mijn Heer, &c.

Never, Sir. (day)
Whence came you yester-
I came from such a Gentle-
mans house.

Is hy in de Stadt?

Is he in Town?

Ja mijn Heer.

Yes, Sir.

Men heeft my geseydt dat
hy sieck is.

I was told he was sick.

44 ENGELSCHEN GRAMMATICA

Hy is wat beter.

Hy meende te sterven.

't Is een braef Man.

Een Man van aenfien.

Een groot en kloeckmoedig
man van goet oordeel,
seer eerweerdig, heel be-
hendig ende wel geacht.

Maer sijnen Broeder is eenē
botterik, eenen onbesuyf-
den, eenen weet niet, een
Man met stroye beenen.

Is hy getrouw't?

Ja mijn Heer, hy heeft Wijf
en Kinderen.

Is't lang geleden?

Niet boven twee jaeren.

Heeft hy een jonge Vrouw?
(Vrouw.

Neen, hy heeft een oude
Heeft hy u noyt van my
gesproken?

Verscheyde maet.

Wat seydt hy van my?

Niet als goedt.

Wy hebben een kleyn ver-
schil gehad.

Zijt gy vereenigt?

Ja mijn Heer, over lange.

Wy hebben malkanderen
besocht.

Wy zijn goede vrienden.

'k Sal hem van u spreken.

Als't u belieft.

Hebt gy geweet daer gy
geseydt hebt?

Noch niet.

Dien Man daer gy gisteren
by waert behaegt hy u?

He's somewhat mendēd.
He thought he should have
died.

He's a gallant Man.

He's a man of good repute.

A stout Man, and very no-
ble, politick, judicious,
honourable, active, of
good account.

But his Brother is an impu-
dent, giddy headed, sim-
ple, empty fellow.

Is he married?

Yes Sir, he hath Wife and
Children.

Harh he been married long?

Not above two years.

Has he married a young
Woman? (man.

No, he married an old Wo-

Did you never hear him
speak of me?

Yes, many times.

What said he of me?

Nothing but good.

We were at odds a little
once, he and i.

Are you Friends now?

Yes Sir, a great while since.

We have met together.

We ate very great Friends.

I will speak to him of you.
As you please.

Have you been yet where
you said you would go?

Not yet.

How do you like him that
was with you yesterday?

ENGLISH SCHEN GRAMMATICA.

48

Hy heeft 'k en weet niet wat my mishaegt.	There is something in him that i do not like.
't Is een Stouffer.	He is one that brags much.
Hy heeft een goedt gevallen van sig selven.	He has a good opinion of himself.
Hy meent dat hy den besten is in Compagnie.	He thinks himself aways the best in the Company.
Hy is seer opgeblaten.	He is a very vain fellow.
't Is eenen hooveirdigen.	He's a proud fellow.
't Is eenen deugniet.	He's a debosht companion.
't Is eenen boortick.	He's a very booby.
't Is eenen lompaert.	He's a very loggerhead.
't Is eenen ezel, een onwettent mensch.	He's an asle, a duuce.
Hy heeft sijn goedt verquist.	He's a broken fellow.
Hy is ellendig, hy is bedorven.	He is a miserable, undone man.
't Is eenen bedelaer..	He is a beggerley fellow.
Maer sijn Broeder is een verstandig Man.	But his Brother is a very ingehuous man.
Hebt ghy otlangs gefien Joffrauw, &c.	Have you lately seene Madame, &c.
'k Was'er gisteren by, ach ! hoe wel singt sy, sy speelt op de Clavecimbel, op de Haerp, ende op de Guitare dat het wonder is.	I was at her lodging yesterday, oh ! she sings rarely, she plates upon the Theorbo, the Virginals, the Harp, and the Guitare excellently well.
Is' er geen gelegentheyt haer te hooren.	Is there no way to heare her ?
In 'Heer, soot u beliefst met my te gaen, wy fullent die gunst op haer versoecken.	Sir, if you please to goe along with me, we will bring that favour of her.
Waer woont sy ?	Where lives she ?
Sy woont in de Convent-haven.	She lives in Convent-garden.
Is sy schoon ?	Is she handsome ?
Sy is heel schoon.	She is very handsome.
't Is een Dochter van goede	She is a young maid of a very

ENGHESCHEN	GRAMMATICA
oordeel, wijs, deugsaem; wel opgevoedt, ende seer beleeft.	good judgment, very dis- creet, very virtuous, wel bred, and of civil carriage.
Hoe oudt is sy?	How old is she?
Sy en kan niet boven de festhien jaeren wesen.	She cannot be above sixteen years old.
Men seyd dat sy Italiaens en oock Latijn spreeckt.	They say she speaks Italian, and Latine too.
Ick bidde u laet ons haer gaen besoecken.	I pray let's go see her.
Ick ben te vreden.	With all my heart.
Sal sy 't niet qualijk nemen, dat wy daer komen.	Will not she take it ill that we come there?
Neen, neen mijn Heer.	No, no, Sir.
Ick sal maecken dat gy haer bekent wordt.	I wil bring you acquainted with her.
Gy sult my vriendelijck verbinden.	You will infinitely oblige me.
Joffrauw, hier is een mijnder vrienden, die ick u we verdiensten verhaelt heb. m'Her gy zijt al te ver- bindende.	Here's a friend of mine, La- dy, to whom i have much commended your worth.
Joffrauw, ick versoek dese gunst, singt een Lietjen.	Sir, you oblige me too much.
ICK en kan niet singen.	Madam, i beseech you let me hear yousing one song
'k Bidde u Joffrauw, ont- segt ons dese eere niet.	I cannot sing.
Ick verseker u dat sy won- derlijck wel singt.	I beseech you Lady, deny us not this favour.
Van wie hebt gy geleert.	I vow to you, she does rarely well.
Van mijn Heer, &c.	Whom did you learn of? Of Monsr. &c.
Hy is den besten in sijn tijdt.	He is the ablest of his time.
Gy singt uyttermaeten wel.	You sing extreamly well.
Joffrauw, wy bedancken u hondert duysent-mael.	Madam, i thank you for this favour a thousand times.
ICK bidde u speelt een wey- nig op de Fluyt.	I beseech you touch your Lute a little.
Waer haelt gy uwe snaren?	where have you your strings
ICK koop-se in dese Stadt.	I buy them here in Town.

Joffrauw ik sal over al uwe deugden verheffen.	Lady , i shal proclaim your praises where ere i goe.
Sullen wy naer huys gaen?	Come shall we goe?
Ick ben te vreden.	With all my heart. (while .
Ick bidde u , wacht my.	I beseech you stay a little
m'Her, met verlof, ik hebbe dien man die gy daer siet een woordt te spreken.	Sir , if you please to give me leave , i shal speake a word with that man there
'k Sal niet lang weg blyven.	I will not tarry at all.
Mijn Heer , heeft et u niet verdroten?	Sir , have i not been trou- blesome to you ?
Waer mede hebt gy den tijdt doorgebracht?	What are you looking at ?
Met Schilderyen te besien.	Those Pictures there:
Laet ons een koets nemen om naer huys te gaen.	Let's take a Coach to go home in.
Wy sullen wel te voet gaen	We shal be able to goe on foot wel enough.
Wel mijn Heer , is dat niet een schoone Joffrauw? danst sy niet wel?	Oh Sir , is it not a very handsom Lady ? does she not dance well ?
Ick versekere u , dat ick my verwondere.	I protest to you , i admire her.
Sy is aengenaem , sy is uyt- termaeten wel beleeft.	She's very handsom , she's very compleat.
Heeft sy eenen Vryer?	Heth she ere a Servitour ?
Ja , men segt soo.	Yes , so they say. (auty .
Sy is seer aenlockende.	She's a very charming be-
Had ik het u niet wel geseyt	Did not i tell you right ?
Sy is 't cieraet van haerē tijd	She is the glory of er time.
Ick moet u seggen , dat sy oock heel rijck is.	I must tell you besides , that she is as rich too.
Van waer komt gy mijn Heeren ?	Whence come you Gentle- men ?
Wy hebben een ongerienee fraeye stem wesen hooren	Sir , we have been hearing a rare voyce.
Het schynt dat gy haest hebt mijn Heer.	I perceive , Gentleman , you are in hast.
Gantsch niet , mijn Heer.	Not at all , Sir.

Wilt gy ons geselschap houden?
Are you for our company?

Ick ben over al t'huys.

I am for any thing.

Laet ons eenen roamer
Wijn gaen drinoken.

Let's go drink a glasse of
wine?

Waer verkoopt men die
goet is?

D'yee know where's any
good.

Hier by , last ons daer gaen.

Here , hard by , let us goe
thither.

Gaet eerst in , it komtu toe
Ick bidde u vriendt , tapt ons
een pinte van den besten
rooden Wijn die u mee-
ster heeft.

Lead us in Sir , 't is your due
Prithee honest friend , draw
us a pint of the best
Claret thy Master has in
his cellar.

Mijn Heeren , gaet op ka-
mer.

Pray Gentlemen , walke up
into this room.

Desen Wijn is verschaelt,
geeft ons die beter is.

This wine is naugt , pri-
thee give us better,

Mijn Heer , hy is goedt , ick
heb hem self getapt.

Sir , the wine is good , i
drew it my self.

Mijn Heer uwe Maitresses
gesontheyt.

To your best thoughts , Sir.

Mijn Heer en ick zijn gesint
naer Vranckrijck tegaan.

We are resolve for France
Sir.

Wanneer , mijn Heer?
In't Voor-jaer.

When , Sir?

Gy sult wel doen.

The next Spring.

Vaert wel mijn Heer.

You shall do very well.

Farawell Sir.

LII. DIALOOGHE

'Om te spreken aer eenen
Laecken-snyder.

HEbt gy goedt Laeken?

Wat laeken wilt gy heb-
ben?

Swart Laeken.

Daer is'er.

Hoe veel de elle?

THE III. DIALOGUE

To speak with a Draper.

Have you got goodt
Cloath?

What Cloath would you
have?

Blak Cloath.

There is some.

How much is't a ell?

der-

ENGELSCHEN GRAMMATICA.

49

Dertig Schellingen.	Thirty Shillings a ell.
Het en is geen Laeken van dertig Schellingen.	This is not thirty Shillings Cloath.
Het moet soo veel kosten.	't Is worth so much.
Is't van het alderschoonste?	Is it some of the finest?
Ja mijn Heer.	Yes Sir.
Ick en wil het tot dien prijs niet hebben, het is te dier.	I will have none at that rate; 't is too dear.
Gy en sult geen beter koop vinden in alle de Winkels.	You cannot find cheaper in all the shops.
Wild'et geven voor vijf-en-twintig?	Will you sell it for five and twenty.
Ick souder een verliesen op myn woordt, het kost my meer als acht-en-twintig.	Upon my word i shoud lose by it; it cost me above eight and twenty.
Het is onmogelijck.	'T is impossible.
Het is soo waer als gy daer zijt.	'T is as true as you are there.
Hebt gy maer een woordt?	Make you but one word?
Is dit uw leste woordt?	Is it your last word?
Ja, dat versekere ick u.	Yes, i do assure you.
Wilt gy'er acht-en-twintig nemen?	Will you take eight and twenty?
Ick moet winnen.	I must gain something.
Gy sult'er negen-en-twintig hebben. Neemt het.	You shall have twenty nine. Take it.

IV. DIALOGHE

Om te spreken aan eenen Hoed-maecker.

H Ebt gy fijne Hoeds?
Wilt gy een Caftoor hebben?
Toont my eenen.
Daer is den Schoonsten van Engelandt.
Hoe veel moet hy kosten?
Twintig guldens.
Ik en sal soo veel niet geven

H Ave you any fine Hats?
Will you have a Caftor?
Shew me one.
There is the finest in England.
What is it worth?
Twenty Livres.
I will not give so much.
H

ENGEELSCHEN GRAMMATICA.

- Hoe veel wilt gy geven?
Ick en kan u niet antwoorden, gy vraegt my te veel.
Sult gy niet met alle bieden?
Wilt gy vijfthien Guldens hebben?
Inder waerheyt ick souder een verliesen.
Ik en wil u niet meer geven.
Ick en kan het daer voor niet verkoopen.
Gy en sult gaenen beteren in de heele Stadt vinden.
Het is my leet dat wy niet en kunnen accorderen.
En ick alsoo.
Besiet den Hoedt wel.
Ick en vrage u niet te veel.
Is't dat gy hem wilt geven voor achthien Guldens.
Ick sal hem nemen.
Gy sult dan noch wederom komen.
Ick belove het u.
Inder waerheyt ick verliese.
- How much will you give?
I cannot answar you, you ask me to much.
Do you bid nothing for it?
Will you take fifteen livres?
Indeed, i should be a loser by it.
I will give no more.
I cannot sell is for that.
You shal not find a better through all the City.
I am sorry we cannot agree.
And i also.
Look well upon the Hat.
I do not ask you too much.
If you will give it for eighteen Livres?
I will take it.
Then you will come again to me.
I promise it un to you.
Indeed i lose by it.

*V. DIALOGHE**Tusschen twee Joffrauwen.*

- W**ilt gy naer den Tuyn gaen?
Ja, indien 't u belieft.
't Is seer schoon weer.
Hebt gy den Sleutel?
Ick heb hem in mynen sak.
De Son is teheet.
Neemt uw Masker.
Laet ons wachten tot dat het wat koelder is.
Ick bender mé te vrede.

*THE V. DIALOGUE**Between two Gentlewomen.*

- W**ill you go to the Garden?
Yes, if you please.
'T is very fair weather.
Have you the key?
I have it in my pocket.
The Sun is too hot.
Take your mask.
Let us stay till 't is colder.
I am contended with it.

ENGEHESCHEN GRAMMATICA. 51

Laet ons gaen , 't is nu koel	Let us go , it is cool now.
Daer is een moye Roos.	There is a fine Rose.
Geeftse my.	Give it me.
Neemt se.	Take it.
Wilt gy een Ruyker (Bo- qué) maecken?	Will you make a Nose-gay
Maeckt een Ruycker.	Make a Nose-gay.
Daer zijn noch Violetten.	There is Violets still.
Wijst se my.	Show it me..
Siet gy't niet?	Do you not see it?
Daer is een moye Tulp..	There is a fine Tulip.
O ! hoe moy is hy.	O lack ! how fine it is.
Dit is een moye Tuyn.	This is a fine Garden.
Neemt die Angelier.	Take that Gilly-flower.
De Roosen riecken wel.	The Roses smell well.
Rieckt mijn Rukertje eens.	Smell my Nose-gay.
Dat is een moye Gallery.	There is a fine Alley.
Laet ons in de schaduw gaē.	Let us go in to shadow.
't Is niet heet.	'T is not hot..
De Lucht is heet.	The Air is hot.
Laet ons onder dat groen Priëel gaen.	Let us go under that green Arbour.
't Is een moye avondftond.	It is a fair evening.
Plukt die andere Bloem.	Gather that other Flower.
Iemandt moet dese Blae- men eens besproeyen.	Some body must pour wa- ter on those Flowers.
't Heeft gisteren geregent.	It did rain yesterday.
Dat heeft niets te beduyden	That signifies nothing.
Waer is de Tuynier?	Where is the Gardener?
Uw Ruyker is moyer dan de mijne.	Your Nose-gay is finer than mine.
Dat belieft u soo te seggen.	You are pleased to say so.
Wat wilt gy'er onder ver- setten , dat de mijne soo moy niet is als de uwe?	What will you lay that mi- ne is not so fine as yours?
Wat gy wilt.	What you will.
't Is gedaen.	'T is done.
Wie sal onse Rechter wesen	Who shall be our judge?
Uw Broeder.	Your Brother.
Is hy 't hys?	Is he at home?

Ja, hy.

Daer komt hy aen.

Ey lieve, segt ons, welck
van de twee Ruykers
de moyste is?

Dese is't.

Dat heb ick te vooren al
geseyt.

Ick heb't gewonnen.

Wat hebt gy gewonnen?

Wy hebben geen Geldt by
geset.

Gy en wilde niet.

Gy begeerde het niet.

Laet ons nog wat wandelen
't Is al te laet.

Gy kont noch niet gaen.

Wy fullen by een half uur
heen gaen.

Hoe laet is dat?

Thien uren.

't Is soo laet noch niet.

Ick heb de klock getelt.

Ick heb hem oock getelt.

Gy hebt mis.

Yes, he is so.

Here he is coming.

I pray, tell us which of
these two Nose-gay is
the finest?

'T is this.

I said so before.

I have won it

What have you won?

We have not laid any mo-
ney down.

You would not.

You dit not desire it.

Let us walk a little longer.

'T is too late.

You cannot go yet.

We will go away within
half an hour.

What a Cloak is that?

Ten a Cloak.

It is not so much.

I have told the Cloak.

I have told it also.

You are mistaken.

V. DIALOGHE.

Voor een Reyfiger naer
Hollands.

VRiendt zijt ghy een
Hollander?

Ja mijn Heer, t'uwen dienst.

Legt gy aen om naer Rot-
terdam te vaeren?

Ja, mijn Heer, als de wind
ons maer dient.

Hebt gy eenige Passagiers?

Ja, ick heb'er al thien.

THE VI. DIALOGUE

For a Travaller who goes
into Holland.

FRiend, are you a Dutch-
man?

Yes Sir, at your service.

Are you bound for Rotter-
dam?

Yes Sir, when the wind
serves.

Have you any Passengers?
I have ten already.

ENGELSCHE GRAMMATICA.

53

Hebt gy een goedt Schip?	Have you a good Vessel?
Wilt gy het sien?	Will you see it?
Wanneer sult gy vaeren?	When will you go away?
Misschien van desen avond noch.	It may be this night.
Hoe veel eischt ghy voor mijn vracht?	How much do you ask me for my passage?
Mijn Heer, gy sult my... geven, indien het u be- lieft.	Sir, you shall give me... if you please.
Ick sal u geven, 't gene an- der geven.	I will give you as other people do.
Waer zijt gy t'huys?	Where do you lodge?
In de....	At the sign of . . .
Ick weet wel waer dat is.	I know where it is.
Houdt u gereed, en ick sal u aenspreken als het tijdt is.	Be ready, and i will call you when 't is time.
Ey lieve doet soo.	Pray do.
Moet ik eten met my nemē	Must i cari Victuals?
Indien het u belieft.	If you please.
Mijn Heer, de windt is goet	Sir, the wind is good.
Laet ons dan gaen.	Let us go then.
Treed maer in de Boodt.	Step intbo the Boat.
Ick sal u te Rotterdam be- qaelen.	I will pay you at Rotterdam
Dat is even veel.	'T is all one.
In wat Herberg sult gy gaen	Where do you go to lodge?
Ick weet het niet, ick heb hier geen kennis.	I know not, i have no ac- quaintance here.
Gaet naer de....	Go to the . . .
Is dat een goede Herberg?	Is it a good lodging?
't Is de beste in de Stadt.	'T is the best in the Town.
Draegt mijn Goedt.	Carry my things.
Hoe veel moet gy hebben?	How much must you have?
ICK moet . . . hebben.	I must have . . .
Houdt daer is uw geldt.	Take, there is your money.
V.II. DIAL O G H E.	THE VII. DIALOGUE
Zijnde in een Herberg.	<i>Being in an Inn.</i>
W Ys my een Kamer.	S Hew me a Chamber.
Wanneer rydt de wa-	When doth the Coach

gen op Gouda?	go away for Ter Gow?
Hoe veel moet ick geven?	How much must i give?
Laet my den voerman spreken.	Let me speak with the Master of the Coach?
Wilt gy niet eerst middagmael houden?	Will you not dine first?
Ja, komt aen.	Yes, i will.
Wat hebt gy te eten?	Wath have you for dinner?
Wy hebben . . .	We have . . .
Wilt ghy met het Gheselschap eten?	Will you dine in company?
Ja, indien't er is.	Yes, if there be any.
Is't Middag-mael gereedt?	Is the dinner ready?
Het staet op de Tafel.	It is upon the Table.
Hoe veel neemt ghy van eyder Persoon?	How much do you take a piece?
Ick neem . . .	I take . . .
Sult gy hier niet slaepen?	Will you not ly here?
Ick denck van neen.	I do not think so?
Ick sal de geleghentheydt vant de Wagen niet laeten voor by gaen.	I will take the occasion of te Coach.
Wanneer rydt hy af?	When will it go away?
Soo aenstondts.	Presently. (Coach.
Daer is de Wagenaer.	There is the Master of the
Komt in Voerman.	Come in, Coachman.
Sult gy voort afryden?	Are you going away?
Wy sullen binnen een uur afgaan.	We shall go away within an hour.
Geeft my een goede plaets.	Give me a good place.
Gy sult een van de beste hebben.	You shall have one of the best.
Hoe veel moet ick u geven.	How much must you have?
Sy geven my . . .	They give me . . .
Wanneer sullen wy te Gouda komen?	When shall we arrive at Ter Gow?
Wy sullen daer komen te	We shal arrive thither . . .
Mijn Heer, wy moeten gaen, daer is het gene.	Sir, we must go awy, there is what i owe you.

ick u schuldig ben.
Mijn Heer, ick bent uwen
dienst.
Ick hope dat gy weer aen
sult spreken, als gy te
rug komt.
Ick fal het niet naelaeten.
Zijt gy te vrede?
Ja, Mijn Heer.

Sir, i am at your service.

I hope you will come to
see me again when you
return.

I will not fail.
Are you contended?
Yes, Sir.

VIII. DIALOGHE.

Vryster (Meyt) maekt
mijn Bed, en geeft
my schoone Laekens.
Haelt my ander Laekens.
Waerom, Mijn Heer?
Dese zijn niet schoon.
Sy zijn ghisteren eerst ge-
wasschen.
Verschoont my, daer is
reeds op geslapen.
Ick sal u wat geven, in-
dien ghy my schoone
brengt.
Daer zijn ander.
Mijn Heer, wy moeten
opstaen.
Is de Schuyt al gereedt om
af te vaeren?
't Is by-naer tijdt.
Ick sal my dan aenkleeden.
Vaert wel, Hospes.
Wanneer fullen wy tot
Amsterdam komen?
't Achtermiddag.
Wat huys is dat?
't Is 't huys van . . .
Waer fullen wy te maiddag
eten?

THE VIII. DIALOGUE.

MAid, make my Bed,
and give me clean
Sheets.

Bring me other Sheets.
Why, Sir?

Those are not clean.
They were washt but ye-
sterday.

Excuse me, they have been
already lain in.
I will give you something,
if you give me clean ones.

There are some others.
Sir, we must rise.

Is the boat ready to go?

It is almost time.
I will dress my self then.
Farewell, Landlord.
When shall we arrive at
Amsterdam?

In the afternoon.
What house is that?
'T is the house of . . .
Where shall we dine?

Wy sullen ons middagh-	Whe shall dine at
mael houden te	
Is't een Dorp?	Is it a Town?
Neen, 't is maer een en- kel huys.	No, 't is but a single house.
Wy zijn daer al.	We are there.
Laet ons aen de tafel gaen sitten.	Let us sit at the table.
Neemt maer plaets sonder ceremonien.	Take your places without ceremonies.
Laet ons wat haesten om te eten.	Let us make haste to din- ner. (ces.)
Heeren, neemt plaets.	Gentlemen, take your pla-
Is hier goede Wijn?	Is here good wine?
Dese Wijn is niet goedt.	This wine is not good.
Geeft ons wat andere.	Give us some other.
Wy hebben geen andere.	We have no other.
Wat Spijs is dat?	What meat is that?
Dese Spijs (of dit Vleesch) is niet goedt.	This meat is not good.
Elck-een is'er mede te vre- den.	Every one is contended with it.
Op u gesondtheyt, Heeren.	To your health, Gentlemen
Wy bedancken u.	We thank you.
Dit is goedt Broodt.	This is good Bread.
't Is goedt genoeg.	'T is good enough.
Geeft'er my wat van	Give me some.
Laet ons gaen.	Let us be gone.
Alles is betaelt.	All is paid.
Sulken wy haest te Amster- dam zijn?	Shall we be pretently at Amsterdam?
Wy sullen daer voor dryen zijn.	We shall be there before three a Cloak.
Ick sal blijde wesen.	I shall be glad of it.
Daer is Amsterdam.	There is Amsterdam.
Zijn dat Kerck-thoorens?	Are those Church-steeple's?
Ja, dat zijn't.	Yes, they are.
Wy zijn'er dicht by.	We are very nigh them.
Laet ons uyt de schuytgaen.	Let us come out of the boat.
Zijn wy al aen?	Are we arrived?
Ja, wy zijn aen.	Yes, we are so.

IX. DIALOGHE. THE IX. DIALOGUE

Tusschen een Engelsman,
en een Hollander, wyt
Hollandt komende.

*Between an Englishman, and
a Dutchman coming out
of Holland.*

Z Yt gy een Engelsman?
(nen.
Ja, mijn Heer, om u te die-
Hoe lange hebt gy in Hol-
landt geweest?

Maer weynige Maenden.
Quamt gy door Rotterdam.
Ja, mijn Heer.
Waer quamt gy te lande?
Ick lande in den Briel.
Waer logeert gy?
In den Admirael Tromp.

Zijt gy van Amsterdam?
Neen, mijn Heer, ick ben
uyt den Haeg van daer.
Houden de Staeten Gene-
rael hun Hof altijdt in den
Haeg?

Ja, mijn Heer.
Waer sullen wy ter Herber-
ge gaen?

Laet ons in de gaen.
Hebt gy eenige andere ken-
nis als te Colchester?

Ja, mijn Heer,
Mijn Heer zijt gy gereet?
Den Koetsier wagt naer ons.
Laet ons gaen, ick ben ge-
reet.

Sullen wy te middag eten in
de
Neen, mijn Heer, maer wy

A Re you an Englishman?
Yes Sir, at your service.
How long have you been in
Holland?

But a few months.
Did you pass by Rotterdam?
Yes, Sir.
Where did you land?
I landed at the Brill.
Where did you lodge?
At the sign of the Admirael
Tromp.

Are you of Amsterdam?
No, Sir, i am of the Hague
Do the States General keep
always Court at the Ha-
gue?

Yes, Sir.
Where shal we go to lodge?

Let us go to the
Have you any other ac-
quaintance at Colchester?
Yes, Sir.
Sir, are you ready? (us.
The Coachman stayeth for
Let us go, i am ready.

Shal we go to dine at the
No, Sir, but we shall go to

fullen t'avondt eten, soot
Godt belieft.

De mylen tusschen Colche-
ster en Londen zijn kort?

Sy zijn niet van de langste.
Hoe lang is't wel geleden
dat gy te Amsterdam waert

Wel twee maenden.

Op wat Hooge School van
Hollandt hebt gy gestu-
deert?

Ik heb te Leyden gestudeert
En gy, mijn Heer, waer
hebt gy gestudeert?

Te Oxford.

Welcke van beyde Hooge
Schoolen is de schoonste?

Ick kan daer niets van seg-
gen, sy zijn beyde schoon.

Mijn Heer siet gy Londen
wel?

Is dat Londen?

't Is een groote Stadt.

Waer fullen my gaen logerē
In den Roode Leeuw.

Mijn Heer, wy zijnder al
Koetsier houdt stil, wy ful-
len uytgaen. (uyt.

Mijn Heer, ick gaen niet
Ik gaen by een van mijn
Vrienden logeren.

Vaert wel dan, mijn Heer

Mijn Heer, uw dienaer.

Gy zijt willekom, Heeren.
Hier is een Duydtschen.

Heer, die een camer in u
huys versoeckt te hebben.

Wel, mijn Heer, hy salder
een hebben.

sup there, if it please
God.

The leagues between Col-
chester and London are
short? (gest.

They are none of the lon-
How long is it since you
were at Amsterdam?

Two months since.

In what University of Hol-
land have you studied?

I have studied at Leiden.
And you Sir, where have
you studied?

At Oxford.

Which of both Universities
is the finest?

I know nothing of it, they
are both fine.

Sir, do you see London?

Is that London?

'T is a great City. (ge?
Whither shall we go to lod-
At the Red Lion.

Sir, we are there.

Coachman, stand, we will
go down.

Sir, i will not go down.

I am going to lodge at a
Friend's House.

Farewell then, Sir.

Sir, your Servant. (men.
You are wellcome Gentle-
There is a Dutch Gentle-
man, who desireth to have
a chamber at your house.

Well Sir, he shall have
one.

Mijn Heer, ick ben seer gehouden voor de moeyte die gy voor my doet.	Sir, i am much beholding to you that you do take that pains for me.
Mijn Heer, ick wenschte dat ick u dienen kon.	Sir, i would i were able to serve you.
Mijn Heer, gy hebt my teekenen van uw edelmoedigheyt getoont.	Sir, you have shewed me marks of your generosity.
Mijn Heer, tot weder siens toe.	Sir, till we meet again.
Ick hope dat ick de eer zal hebben u weder te fien.	I hope i shall have the honour to see you again.
Mijn Heer, my zal eer geschieden.	Sir, i shall receive it.

X. DIALOGHE. THE X. DIALOGUE

Eenige Formulieren raekende den Koop-handel. Concerning Merchandise.

WISSEL-BRIEVEN.

Exon ady 1. December 1742. voor 300. ponden Sterlings à 35. Schellingen en 6. grooten Vlaemsch.

Op dobbel uso betaeldt defen mijnen eersten Wisselbrief æn den Heer D. C. ofte order, drye honderd ponden Sterlings, a vijf-en-dertig Schellingen, en ses groten Vlaemsch, de waerde van de Heer J. B. en stelt het op mijn Rekeninge als per advys,

U-E. Vriendt

P. P.

Aen Mijn Heer A. H. Koopman
tot Amsterdam.

BILLS OF EXCHANGE.

Exon the 1. December 1742. for 300. pounds Sterling at 35 Shilling and 6. pen. Flemish.

AT double usance pay this my first Bill of Exchange to Mr. D C. or order, three hundred Pounds Sterling

I 2

at thirty five Shillings six pense Flemish for the value of
Mr. J. B. and place it to my account as per advice from
Your Friend

P. P.

To Mr. A. H. Merchant
in Amsterdam.

Amsterdam den 20. Mey 1742. voor 100 Ponden Sterlings
à 10. dagen Sigt.

A Thien dagen Sigt Betaelt dese mijne Primo , (of eerste) Wissel-brief, aan de Heer A. B. of order, honderd ponden Sterlings, de waerde ontfangen van de Heeren C. D. en Compagnie, en stelt op rekening als per advys van

UE. Dienftwilligen Dienaer.
D. E.

Mijn Heer A. B. Koopman
tot Londen.

Amsterdam the 20. May 1742. for 100. pound Sterlings at 10. days Sight.

AT ten days Sight pay this my first Bill of Exchange unto Mr. A. B. or order one Hundred pound Sterling, value Mr. C. D. and Compagnie; and put it to my account as per advice from

Your Friend and Servant
D. E.

To Mr. A. B. Merchant
in London.

Amsterdam den 2. Mey 1742. voor 100. ponden Sterlings
à 2. Uso.

NA twee Maenden Betaelt dese mijne eerste Wissel-brief, aende Heer E. B. of ordre, honderd ponden Sterlings, de waerde van de selve, als per advys van

U. E. dienftwillige Dienaer
H. A.

De Heer A. H. Koopman
tot Londen.

Amsterdam the 2. May 1742. for 100. Pound Sterlings
at 2. Ufo.

AT two usance Pay this my first Bill of Exchange unto
Mr. E. B. or order one hundred pound Sterlings, value
of the same as per advice from

Your Friend and Servant
H. A.

To Mr. A. H. Merchant
in London.

Amsterdam den 2. Mey 1742. voor 150. Ponds Sterlings
à 2. Ufo.

NA twee maenden betaelt dese myne tweede Wissel-
Brief (mijn eerste niet betaelt zynde) aan de Heer
E. B. of ordre een hondert en vyftig Pondt Sterlings,
de waerde van de selve als per advys van

U-E. Dienstwillige Dienaar
H. A.

De Heer A. H. Koopman
tot Londen.

Amsterdam the 2. May 1742. for 150. Pound Sterlings
at 2. Ufo.

AT two usance pay this my second Bill of Exchange
[my first not payed] unto Mr. E. B. or order one
hundred and fifty Pound Sterlings, value of the same as
per advice from

Your Friend and Servant
A. H.

To Mr. A. H. Merchant
in London.

Londen den 17. April 1742. voor 100. Ponds Sterlings
à 2. Ufo tot 34. Schellingen en 3. grooten Vlaemsch.

NA twee maenden betaelt desen mynen eersten Wil-
sel-Brief aan de Heer G. S. of ordre een hondert
Pondt Sterlings, tot vier-en-dertig Schellingen en vijf

grooten Vlaemsch per Pondt, de waerde ontfangen van
de selve, en stelt op Rekeninge als per advys van
U-E. Dienstwillige Dienaar
R. H.

*De Heer J. D. O. Koopman
tot Amsterdam.*

London the 17. April 1742. for 100. Pound Sterlings
at 2. Uso at 34. Shilling and 5. pen. Flemish.

A T two usance pay this my first Bill of Exchange to
Mr G. S. or order one hundred Pound Sterlings, at
thirty four Skillings and five half pence Flemish per Pound
Sterling, value received of him and place it to account as
per advise from

Your Friend and Servant
R. H.

To Mr. J. D. O. Merchant
in Amsterdam.

Een Affignatie.

*S*R. O. N. U-E. gelieve aer Sr. D. H. ofte aer thoon-
der deses te betaelen acht hondert en vyftig guldens,
ende het zal U-E. tegens my voor goede betaelinge ver-
strecken.

J. W.

In Middelburg den 6. Juny 1742.

An Affignation.

*S*R. O. N. be pleased to pay to Mr. D. H. or to the
bearer hereof, eight hundred and fifty gilders, and it
will be as satisfactory as pay'd to my self. (or, and it will
prove to you good payment against me.

J. W.

In Middelburg the 6. June 1742.

*Een Connossement. (A Bill of Loading) naer de
Hollandtsche Manier.*

*I*Ck Willem Goetman van Dordrecht, Schipper naest
Godt van myn Schip, genaemt *De Peinsboom*, als

nu ter tijdt gereedt liggende in de *Maes* by *Rotterdam*, om met den eersten goeden windt, die Godt verleenen sal, te zeylen naer *Rouäen*, alwaer mijn rechte ontaedinge zijn sal, oirkonde ende bekenne, dat ick ontfangen hebbe onder den Overloop van mijn voorz. Schip van u *Robbert Koopman*, te weten: *M W.* thien *Baelen Juchten*, al droog ende wel geconditiöneert, ende gemerckt met dit voorstaende merk. Al het welk ik belooove te leveren (indien my Godt behouden reytle verleent) met mijn voornoemt Schip tot *Rouäen* voorz. æn den eersaeme *Joannes Liever*, ofte aen sijnen Facteur ofte Gedeputeerden, midts my betaelende voor mijn Vracht van dit voorz. Goedt vijf-en-twintig guldens Hollandts geldt, ende de averye na de usantien van der Zee. Ende om dit te voldoen dat voorsz. is, soo verbinde ick my selven ende alle mijn goedt, ende mijn voorsz. Schip met alle sijn toebehooren. In kennisse der waerheydt, soo hebbe ick drye Connossemanten hier af onderteekent met mijnen naeme, of mijn Schryver van mijnen wegen, al van eener inhoudt, het eene voldaen, de ander van geener waerde. *Gheschreven in Rotterdam, den 20. dag van October, 1741.*

Willem Goetman.

A Bill of loading (*Connoffement*) after the Dutch manner.

SHIPPED BY THE GRACE OF GOD IN GOOD ORDER, AND WELL CONDITIONED, BY ROBERT MARCHANT, IN AND UPON THE GOOD SHIP, CALLED THE PALM-TREE, WHEREOF IS MASTER UNDER GOD FOR THIS PRESENT VOYAGE WILLIAM GOODMAN, AND NOW RIDEING AT ANCHOR IN THE MASE BY ROTTERDAM, AND BY GOD'S GRACE BEUND FOR ROAN, TO WIT M: W: TEN BALES OF RUSSIA LEATHER, BEING MARKED AND NUMBERED AS IN THE MARGENT, AND ARE TO BE DELIVERED IN THE LIKE GOOD ORDER, AND WELL CONDITIONED AT THE AFORESAID PORT OF ROAN (THE DANGER OF THE SEAS ONELY EXCEPTED) UNTO JOHN LIEVER OR TO HIS ASSIGNS, HE OR THEY PAYING FREIGHT FOR THE SAID GOODS FIVE AND TWENTY HOLLANDS GILDERS, WITH PRIMAGE AND AVARAGE ACCUSTOMED. IN WITNESS WHERE-

reof the Master or Purser of the said Ship hath affirmed to three Bills of Loading, all of this tenor and date, the one of which thre Bills being accomplis hed, the other two to stand void. And so God send the good Schip to her desired Port in safety. Amen. Dated in Rotterdam the 20. day of October, 1741.

William Goodman.

Een Duytsche Obligatie voor Gbeldt.

I Ck onderschreven bekenne midts desen deugdelijck schuldigh te wesen aan den Heer H. Q. de somme van acht hondert gulden voor contant geldt, by my R. V. tot mijn genoeghen ontfanghen, welcke voornoemde somme van acht hondert gulden ick aan hem ofte Thoonder deses belooove kost en schaedeloos te betaelen over twaelf Maenden, naer dato deses precys, met den Intrest van dien, tegens vier en een quaert per cento in't jaer; tot de effectueele betaelinge toe. Hier vooren verbindende mijn persoon ende alle mijne goederen, geen uytghesondert, stellende de selve tot bedwang van alle Rechteren en Rechten. In kennisse der waerheydt heb ik dit met mijn eygen handt onderteekent. Actum in Amsterdam den 3. November, 1741.

R. V.

A Dutch Bond or Obligation for money.

I Underwritten do acknowledge by these, really to be indebted to Mr. H. Q. the sum of eight hundred gilders, for ready money to my content received, by me R. V. which said sum of eight hundred gilders I do promise to pay to him or the Bearer hereof without charges or damages at the end of twelve months, precisely after the date hereof with the Interest of the same, according to four and a fourth part per cent in the year; until the full payment. Hereto binding my person and all my goods, none excepted, setting the same open to the power of all Judges and Laws: In witness of the truth whereof I have signed the same with my own hand. Acted in Amsterdam the 3. of November, in the year 1741.

R. V.

Een Af-reekening

Op heden den thienden November 1741. zijn wy
V. L. ende B. H. minnelijck over-eengekomen,
ende hebben van alles afgerekent voor verschooete pen-
ningen, en andere dingen, die ick V. L. was eyschen-
de, en hy my tot slot van reekeininge schuldig bleef,
voor de somme van 194. guldens, welcke somme ick
bekenne ontfangen te hebben; ende hier mede zijn alle
onse reekeiningen doodt ende te niet, ende alles, wat
wy met malkanderen hadden uytstaen, voldaen. Aldus
gedaen binnen Amsterdam, ten huyse van A. M. in
de tegenwoordigheyt van A. B. ende N. L. als Ge-
tuygen, den 10. November, 1741.

V. L. B. H.

A clearing of an Accompt.

This day the tenth of November 1741. have we V.
L. and B. H. friendly agreed together, and have
reckoned from the beginning to the end for certain dis-
bursed moneys, and other things, which I V. L. de-
manded and he remained indebted to me by the end of
the accompt for the summ of 194. gilders, which I ac-
knowlede to have received; and herewith all our Reckon-
ings are dead and annihilated, and all that was stan-
ding out between us satisfied. Acted in Amsterdam in
the house of A. M. in presence of A. B. and N. L. as
witnesses, the 10. of November, 1741.

V. L. B. H.

XI. DIALOGHE. XI. DIALOGUE.

Tusschen een Engelsman,
en een Vlaeminge

Between an English-man,
an a Flemish-man.

I Ck wil wel weten den
naem van U. L. Geldt.
Wy hebben veel verschey-
de soorten van Geldt.
Hoe geest gy de selve dae-
gelycks uyt?

I Would fain know the
name of your Money.
We have different sorts of
Money.
How give you them out
every day?

K

Verscheydentlijck.

Maer seght my hoe warden sy gemeenelijck uytgegeven?

Meest in Vlaemsch Courant Geldt.

Seght my wat Specien in Courant Geldt?

Wy hebben goude Louisen oft Noäilles.

Hoe veel doen die?

Negenthien Gulden en vijf stuyvers Courant Geldt.

Hoe veel doet een gulden Courant Geldt?

Hy doet twintig stuyvers.

Hoe veel doet een stuyver?

Vier Oortjens.

Wat andere Specien van Goudt hebt gy noch?

Goude Louisen met het Crays van Maltha.

Hoe veel doen die?

Vijfthien guldens en acht stuyvers.

Wy hebben oock Goude Louisen met de Sonne, nieuwe Goude Louisen en Goude Louisen ofte Vertugadins.

Dese drye soorten zijn in gang tot twaelf Gulden sixteen stuyvers entwee oortjens.

Ock vindt-men hier vele Guinees, die men uytgeeft tot derthien Guldens en een stuyver.

Men ontfanght alhier by ons oock de Vertuga-

Differently.

But tel me how they commonly go?

Mostly in Flemish Courant Money.

Tell me your Coins in Courant Money.

We have gold Louisen other called Noailles.

How much are they worth? Nineteen Gilders and five pence Courant Money.

How much makes a Courant Gilder?

Twenty peice.

What makes a penny?

Four Farthings.

What other Pieces of Gold have you?

Gold Louisen with the Cross of Malta on them,

How much are they worth? Fifteen Gilders and eight pence.

We have also other Gold Louisen with a Sun, upon them, New Gold Louisen or Vertugadins.

These pieces of Gold goes for twelve Gilders sixteen pence and two farthings.

There are likewise Guinees which are worth thirteen Gilders and a penny.

We likewise receive hier the pieces of Gold called

dins voor de waerde van
de Guineen.

Oock vindt-men Mirlitons
tot thien Guldens en dry
stuyvers

Daer zijn oock Frânsche
en Spaensche Pistolen tot
thien Guldens en thien
stuyvers.

Daer zijn in swang veele
Duccaeten, dese doen vijf
Guldens achthien stuy-
vers.

Zijnder oock veel Silvere
Specien?

Jae, verscheyde, als Du-
catons, dese doen drye
Guldens en thien stuy-
vers.

Oock Frânsche Patacons
met dry Croonen, ende
de selve met Wapen met
dry Leffen.

Hoe veel doen dese twee
soorten?

Beyde gelijck, en doen dry
Guldens vijf stuyvers en
een oortjen.

Ook zynder kleyne Patta-
cons van Navarre, ende
diergelyke met dry Le-
lien in het Schildt, dese
doen twae Gulden twalf
stuyv. en twee oortjens.

Daer zyn ook Patacons met
Palm-tacken, dese wor-
den ontfangen voor den
prys van de dry Croonen.

Vertugadins like as a
Guineas.

Here is also found a piece
of gold called Mirliton
which makes ten Gilders
and three pence.

There are also French and
Spanish Pistoles which
makes ten Gilders and
ten pence.

There are also different
Duccaets which makes
five Gilders and eight-
een petice.

There is also found diffe-
rent Silver Pieces?

Different, as Duccatoons
which makes three Gil-
ders and ten pence Cou-
rant Money.

Also Patacons with three
Crowns, on them and
others with three Flower
Delucis.

How much do each make?

Both of them, makes three
Gilders five petice far-
thing.

There is also small Patta-
cons of Navarre, with
three Flower Delucis on
them which makes two
Gilders and twelve pence
half penny.

Also Patacons with Palm
Leaves, which makes as
much as the Crowns.

Spaensche Pattacoons tot twee Guldens en seishien stuyvers.

Oock Pattacoons met twee TL die zyn twee Guldens en thien stuyvers.

Zijnder geen kleyne Specien?

Ja, veelderhande.

Halve Ducatons tot eenen Gulden vyfthien stuyvers

Halve Pattacoons tot eenen Gulden acht stuyvers.

Stucken van seventhien stuyvers en half ende de helft van die met meer andere.

Stucken van veerthien stuyvers.

Stucken van seven stuyvers

Stucken van vier stuyvers en half.

Stucken van dry stuyvers en half.

Stucken van negen oortjens &c.

Vaert wel, mijn Heer, en doet hier mede uw voordeel.

Spanish Pattacoons which makes two Gilders and fifteen pence.

Also Pattacoons with TL which makes two Gilders and ten pence.

Are there no smaller Species?

Yes, many.

Half Ducatoons which makes one Gilder 15. pence.

Half Pattacoons which makes one Gilder 8. pence.

Pieces which makes seventeen pence half penny and others which is the nalf of them.

Pieces of fourteen pence.

Pieces of seven pence.

Pieces of four pence half penny.

Pieces of three pence half penny.

Pieces of nine farthings &c.

Farrewell, Sir, i hope this will be profitable to you.

E Y N D E.

E N D.

Imprimi poterit. Datum 20. Julii 1742,
Æ. F. AUDENAERT Libror. Censor.

Digitized by Google

